

การจัดการความรู้

(Knowledge Management)

แนวทางการให้คำปรึกษา
เกี่ยวกับการเขียนวิทยานิพนธ์นิตยสารระดับบัณฑิตศึกษา



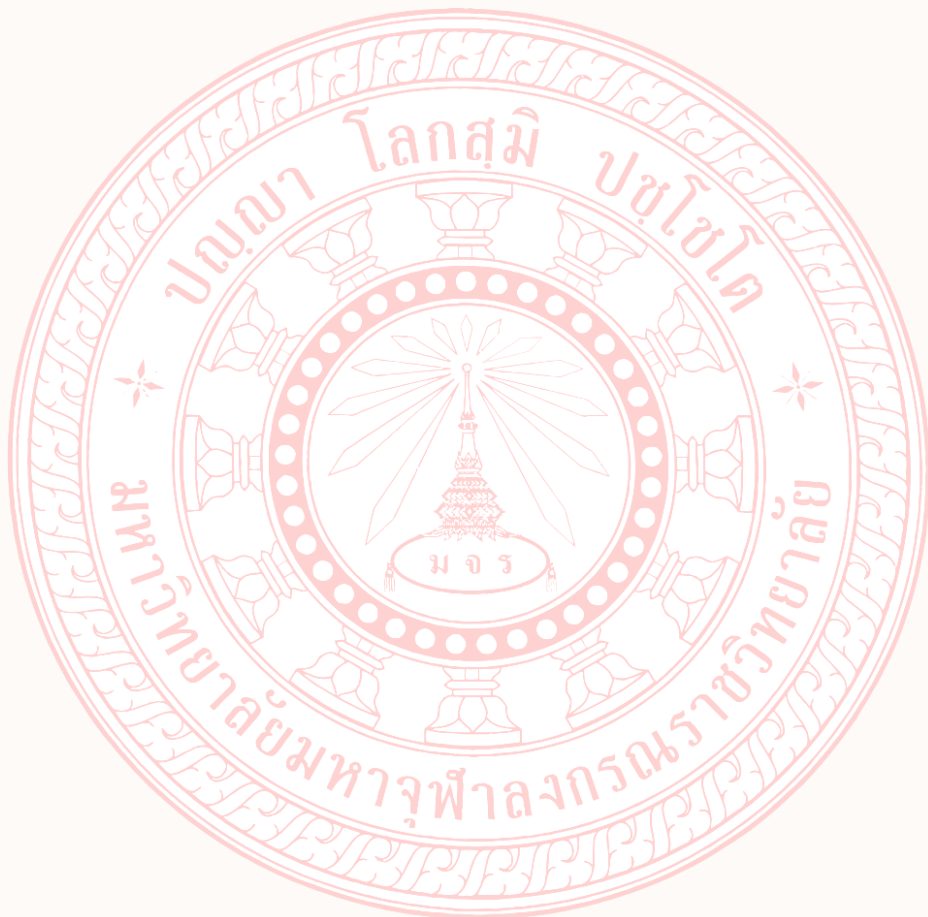
บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒๕๕๙



การจัดการความรู้ (Knowledge Management)
แนวทางการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเขียนวิทยานิพนธ์นิตยระดับบัณฑิตศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย



พิมพ์ครั้งที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙

พิมพ์ที่ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย



คำนำ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้เปิดการเรียนการสอนหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิตและหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค โดยเปิดหลักสูตรภาษาไทย และหลักสูตรนานาชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๔๓ - ปัจจุบัน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยเป็นมหาวิทยาลัยที่มุ่งสู่ความเป็นศูนย์กลางการศึกษาพระพุทธศาสนา ที่เน้นการบูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ ควบคู่ไปกับการพัฒนาจิตใจและสังคม ระบบการศึกษาในระดับหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิตและพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิตจึงมุ่งเน้นการทำวิจัยเป็นสำคัญ เรียกอีกอย่างว่า “การเขียนวิทยานิพนธ์” ในการเขียนวิทยานิพนธ์นั้น อาจารย์ผู้ให้คำปรึกษาย่อมมีความสำคัญในฐานะผู้ให้ความรู้ในการเขียนงานวิจัย กระนั้น ความรู้ของอาจารย์แต่ละรูป/คน ที่เรียกว่า “ความรู้ที่ฝังอยู่ในคน” (Tacit Knowledge) นั้น ปัจจุบันยังไม่มีเอกภาพ เพราะขาดการจัดการที่สามารถนำไปใช้ในองค์กรได้

บัณฑิตวิทยาลัยจึงได้จัดโครงการการจัดการความรู้(Knowledge Management) ขึ้น เพื่อจัดระบบองค์ความรู้ของอาจารย์ผู้ให้คำปรึกษาด้านการเขียนงานวิจัยให้กับนิสิต อันจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

ด้วยความปรารถนาดี

บัณฑิตวิทยาลัย



กิตติกรรมประกาศ

โครงการการจัดการจัดความรู้ (Knowledge Management) นี้ สำเร็จลงได้ เพราะได้รับความช่วยเหลือด้านงบประมาณจากบัณฑิตวิทยาลัย และคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ทั้งที่เป็นอาจารย์ประจำและอาจารย์พิเศษ ในฐานะผู้ทำโครงการนี้ขอถือโอกาสแสดงความขอบคุณในเมตตาธรรมของอาจารย์ผู้มีรายชื่อดังต่อไปนี้

- ๑) พระศรีคัมภีรญาณ, ศ.ดร.
- ๒) พระสุธีธรรมานวัตร, ผศ.ดร.
- ๓) พระมหาสมบุญ วุฑฒิกโร, ดร.
- ๔) พระมหาดนัยพัชร คมภีรปญโญ, ดร.
- ๕) พระมหาทวี มหาปญโญ, ดร.
- ๖) พระมหาพรชัย สิริวิโร, ดร.
- ๗) ผศ.ดร. แม่ชีกฤษณา รักษาโฉม
- ๘) ผศ.ดร. ประพันธ์ ศุภสร
- ๙) รศ.ดร. สมितिพล เนตรนิมิตร
- ๑๐) พระมหาภุชณะ ตรุโณ, ผศ.ดร.
- ๑๑) ดร. อำนาจ บัวศิริ
- ๑๒) ศ.ดร. วังษะ งามจิตรเจริญ
- ๑๓) ดร. บุญเลิศ โอธสุ
- ๑๔) ดร. วีระชาติ นิมนองค์
- ๑๕) ผศ.ดร. วุฒินันท์ กันทะเตียน
- ๑๖) รศ.ดร. ประเวศ อินทองปาน
- ๑๗) ดร. แสวง นิลนามะ

และขอขอบคุณพระมหาพูนศักดิ์ วชิรวโส (กมล) นิสิตปริญญาเอกสาขาวิชาปรัชญา ที่ได้ช่วยในกระบวนการสัมภาษณ์และถอดเทปจนสำเร็จสมบูรณ์

ในท้ายที่สุดนี้ ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าความรู้ที่ได้จากการจัดการความรู้ (Knowledge Management) ครั้งนี้จะเป็นคู่มือในการเรียนรู้ให้กับคณาจารย์ในการให้คำปรึกษาการเขียนวิทยานิพนธ์ และช่วยนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาให้สามารถพัฒนาการเขียนวิทยานิพนธ์จนสำเร็จลุล่วงตามความประสงค์ต่อไป

พระมหาพรชัย สิริวิโร, ดร.

ผู้รวบรวม

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙



สารบัญ

คำนำ

กิตติกรรมประกาศ

สารบัญ

ส่วนที่

๑	การหาหัวข้อ/โจทย์วิจัย	๗
๒	การพัฒนาหัวข้อ/โจทย์วิจัย	๒๒
๓	การรวบรวมข้อมูล	๓๓
๔	การวิเคราะห์ข้อมูลและเขียนวิทยานิพนธ์	๔๗
๕	การสรุปผลการวิจัย/อภิปรายผลการวิจัย	๖๑
๖	การเขียนบทคัดย่อ/ Abstract	๖๘
๗	ความคิดเห็นเพิ่มเติม	๗๖
ภาคผนวก		๘๒
	แบบสัมภาษณ์ข้อมูล	๘๓
	รายนามคณาจารย์ผู้ให้สัมภาษณ์	๘๔



ส่วนที่ ๑

การหาหัวข้อ/โจทย์วิจัย



การหาหัวข้อ/โจทย์วิจัย

ในความคิดเห็นของ พระศรีคัมภีร์ญาณ, ศ. ดร.

ประเด็นแรกในการหาหัวข้อของนิสิตคือ นิสิตต้องรู้ประเด็นที่เป็นขอบข่ายเนื้อหาสาระที่ตนเองจะทำวิทยานิพนธ์ เช่น นิสิตจะต้องเข้าใจว่าตนเองทำวิทยานิพนธ์ในรายวิชาใดและสาขาวิชาใด จำเป็นอย่างมากที่นิสิตต้องเข้าใจขอบเขตของเนื้อหาของสาขาวิชาที่ตนเรียนว่ามีอะไรบ้าง แล้วเราต้องเข้าใจความหมายและองค์ประกอบของสาขาวิชานั้นๆ เช่น งานวิทยานิพนธ์ของสาขาวิชาพระพุทธศาสนาก็มี ศาสนวัตถุ ศาสนสถาน ศาสนพิธี ศาสนธรรม ศาสนบุคคล แล้วทั้ง ๕ ข้อที่กล่าวมามีอะไรบ้าง สิ่งนี้นิสิตต้องวิเคราะห์ให้ได้ มองให้ออก แต่นิสิตมองไม่ออก จึงเป็นปัญหาในการตั้งหัวข้อวิทยานิพนธ์

ประเด็นที่สอง คือ ๑) เราไม่รู้ขอบข่ายเนื้อหาทางพระพุทธศาสนา ๒) เราไม่รู้จักความหมายของศัพท์ทางพระพุทธศาสนา และ ๓) ข้อมูลไม่พอ มีประสบการณ์น้อย อ่านหนังสือน้อย รวบรวมข้อมูลน้อย ที่กล่าวมานี้เป็นส่วนที่เป็นปัญหาของนิสิต

แนวทางการแก้ไขปัญหา ตัวนิสิตเองต้องไปหาความรู้เดิมที่เราเรียนมา สิ่งนี้คือการแก้ปัญหาในการหาหัวข้อ คือนำความรู้ในเรื่องของ ศาสนวัตถุ ศาสนสถาน ศาสนพิธี ศาสนธรรม ศาสนบุคคล มาเป็นประเด็นปัญหา แล้วตั้งคำถามว่าสิ่งนี้คืออะไร สิ่งนี้เป็นอะไร ด้วยการไปดูเนื้อหาในพระไตรปิฎกและจากตำราที่มีผู้ที่มีความรู้ได้เขียนไว้ ถ้าเป็นเรื่องของศาสนาพุทธ เราก็ไปดูสารบัญและดัชนีท้ายเล่ม แล้วทำความเข้าใจ นำมาเขียนเป็นหัวข้อในการวิจัย เช่น เราจะวิจัยในเรื่องของกฎแห่งกรรม เราก็ดูสารบัญ แล้วนำหัวข้อที่เราสนใจไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วก็ขีดเกล้าสำนวนและภาษาให้ได้ สิ่งนี้แหละที่จะช่วย

วิธีที่ ๒ หากเราจะทำในเชิงประยุกต์ เราก็อ่านข้อมูลตามหนังสือพิมพ์และหาปัญหาที่เกิดขึ้นมา เช่น ปัญหาเด็กติดการ์ตูน ติดบอล เด็กแว้น ครอบครัวยแตกแยก การทำแท้ง เราต้องหาประเด็นเช่นนี้ พอเราได้ปัญหาที่เราค้นพบแล้ว เรา



ก็เปิดหนังสือเพื่อหาหลักการแล้วนำมาประยุกต์ เราก็ต้องแก้ปัญหาด้วยวิธีนี้เป็นวิธีทั่วไปที่หลายท่านใช้ได้ แต่อีกวิธีหนึ่งที่ทำอยู่ คือ เมื่อได้หัวข้อมาแล้วก็นำมาแตกประเด็นที่มีความหมายที่เกี่ยวกับกับหัวข้อนี้ว่ามีกี่ประเด็น แล้วจับประเด็นสำคัญๆ มาจัดลำดับว่าประเด็นไหนควรจะอยู่ในบทที่เท่าไร หลังจากจัดประเด็นแล้วก็มาเขียนความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา แล้วทำวัตถุประสงค์ แล้วก็ทำสารบัญ

การหาหัวข้อ/โจทย์วิจัย

ในความคิดเห็นของ พระสุธีธรรมานุวัตร, ผศ.ดร.

ประเด็นแรก ในการหาหัวข้อนั้น ให้ความสำคัญกับประโยชน์ที่นิสิตได้ คือ การสอนในห้อง ด้วยการให้ทำโครงร่างที่เกี่ยวกับงานวิจัยหรือวิทยานิพนธ์ และในการสอนแต่ละรายวิชาก็กระตุ้นให้นิสิตได้เสนอหัวข้อโครงร่าง ในส่วนหนึ่งก็เห็นว่าในการเขียนงานมอบหมายที่ส่งอาจารย์แต่ละรายวิชา ทำไมนิสิตไม่ปรับงานที่ทำส่งแล้วนั้นมาเป็นโครงร่างวิทยานิพนธ์เสียในระดับปริญญาโท หรือปรับเป็นสารนิพนธ์ในระดับปริญญาเอก จะได้ไม่เสียเวลาในการหาข้อมูล ที่เห็นส่วนใหญ่ทำงานส่งในห้องเรียนแล้วก็ไม่ได้ต่อยอดเพื่อนำมาเป็นวิทยานิพนธ์

ประเด็นที่สอง นิสิตสนใจด้านไหน สนใจด้านการประยุกต์หลักธรรมหรือสนใจเรื่องของคัมภีร์ จากการทำเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา เราก็แนะนำให้นิสิตไปดูวิทยานิพนธ์ที่เขาศึกษาในสายที่เราเรียนตามมหาวิทยาลัยต่างๆ มาประมาณ ๑๐ เล่ม แล้วให้ดูในบทเสนอแนะที่เขาเสนอเป็นหัวข้อแล้ว จากนั้นนิสิตก็เลือกหัวข้อนั้นมาแล้วมาคิดว่าหัวข้อที่เราสนใจและที่พอทำได้มานำเสนออาจารย์ ดังนั้นแล้วนิสิตต้องนำส่วนนี้มาทำให้เป็นประโยชน์ โดยการเลียนแบบแล้วเกิดความรู้ คือการเรียนรู้อต่อสองประเด็นนี้ช่วยได้มากเลย



แนวทางการแก้ไขปัญหา ให้มีการสอนในเรื่องการวิจัย จัดอาจารย์ผู้สอนในเรื่องการวิจัยในแต่ละสาขาให้เป็นลำดับไป หมายถึง เวลานิสิตไปปรึกษาจะได้ปรึกษาอาจารย์ที่มีความชำนาญในแต่ละสาขาไป หรือจัดคลินิก การจัดคลินิกก็เป็น การหาหัวข้อคร่าวๆ พอได้แล้วก็ไปหาอาจารย์ที่ปรึกษาแต่ละท่านที่มีความรู้ในเรื่องนั้น สิ่งนี้จะที่จะช่วยแก้ปัญหาได้

การหาหัวข้อ/โจทย์วิจัย

ในความคิดเห็นของ พระมหาสมบุรณ์ วุฑฒิกโร,ดร.

ปัญหาหลักในการหาหัวข้อคือ ไม่รู้ว่าจะทำเรื่องอะไร แล้วในส่วนของประเด็นนี้ก็อยู่ที่ตัวนิสิตเองขาดการอ่านหนังสือ นิสิตอ่านหนังสือน้อย เช่น เรื่องการอ่านงานวิจัยต่างๆ สิ่งนี้เองจึงทำให้ไม่รู้ว่าจะทำงานวิจัยอะไร แล้วไม่รู้ว่าจะตัวเองมี ปัญหาอะไรที่จะทำ ในส่วนของปัญหาใหญ่ที่สุดก็คือ ตัวนิสิตเวลามาปรึกษา มาตัวเปล่า ไม่ได้คิดเรื่องและปัญหามาด้วย ส่วนใหญ่มาแล้วก็เพื่อที่จะให้อาจารย์ช่วยคิดให้ช่วยหาให้ แต่ก็มีบางคนบางท่านมีเรื่องมาปรึกษา แต่ที่สุดแล้วหลายๆ เลยก็คือเกิดจากการอ่านหนังสือน้อย และไม่มีประสบการณ์ในการทำงานวิจัย หมายถึงการคิดในแบบของการทำงานวิจัย

แนวทางการแก้ไขปัญหา เรียกนิสิตมาแล้วจัด Focus Group แล้วกระตุ้นและกำหนดตารางเวลาว่า ในช่วงแต่ละเดือนเราจะทำอย่างไร จัดเป็นการรายงานความก้าวหน้า อีกวิธีหนึ่งคือ พยายามให้หางานวิจัยในเรื่องต่างๆ มาคุยกันในห้องเรียน เช่น งานวิจัยของต่างประเทศ หรืองานวิจัยที่ตีพิมพ์ในวารสาร การมอบหมายงานก็จะเป็นการบังคับให้นิสิตได้อ่านงานไปในตัว แล้วก็หาประเด็นและหาหัวข้อให้ได้ ก็เป็นวิธีในการแก้ปัญหานี้



การหาหัวข้อ/โจทย์วิจัย

ในความคิดเห็นของ พระมหากษณะ ตรุโณ, ผศ.ดร.

การหาหัวข้อเป็นปัญหามาก เพราะวานิสิตแต่ละคนมีความคิดที่แตกต่างกัน และส่วนที่นิสิตคิดนั้นมักจะไม่เป็นปัญหา หรือหัวข้อไม่ตรงกับสาขาที่ตนเองศึกษา เช่น สาขาปรัชญา ก็มีปัญหาเรื่องหัวข้อไม่เป็นปรัชญา และสาขาอื่นๆ ก็เช่นกัน ซึ่งก็ต้องการให้อาจารย์ที่ปรึกษาให้คำแนะนำ โดยส่วนตัวแล้วก็พยายามให้นิสิตหาหัวข้อมา แล้วอาจารย์ที่ปรึกษาก็ให้ความเห็นว่าหัวข้อนั้นเป็นไปได้แค่ไหน แล้วบางทีอาจารย์แต่ละท่านก็มีความรู้แตกต่างกัน ดังนั้นก็ต้องยอมรับกัน

ประเด็นหนึ่งคือ ท่านใดมีความรู้ชัดเจนในเรื่องนั้นๆ ควรเป็นผู้ชี้ว่าหัวข้อนี้ใช้ได้ ซึ่งจะต้องเป็นแบบนั้น ไม่งั้นจะเหมือนว่าอาจารย์มาขัดกันเอง จนทำให้นิสิตสับสนไม่รู้จะเขียนอย่างไรจนเวลาเลยมา ดังนั้นจำเป็นจะต้องให้อาจารย์ท่านใดท่านหนึ่งตัดสินเลยว่าหัวข้อนี้พอเป็นไปได้แล้ว อาจารย์ต้องหาทางออกร่วมกับนิสิต และอาจารย์แต่ละท่านก็ต้องยอมรับกัน

อีกประเด็นหนึ่งก็คือ อาจารย์ต้องยอมรับว่านิสิตมีความรู้หลากหลาย แล้วมีพื้นฐานต่างกันในการมาเรียน ที่นี้ในฐานะที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาที่ต้องชี้ว่าแนวหัวข้อแต่ละสาขาวิชาควรจะเป็นอย่างไร ผู้เป็นอาจารย์ต้องชี้ให้เห็น แล้วให้นิสิตเขียนมา

แนวทางการแก้ไขปัญหา ในเมื่อเราไม่สามารถทำงานในขอบเขตของหัวข้อนี้ได้ เราก็จำเป็นจะต้องเปลี่ยนหัวข้อใหม่เพื่อให้งานสำเร็จไปได้ด้วยดี



การหาหัวข้อ/โจทย์วิจัย

ในความคิดเห็นของ พระมหาดนัยพัชร์ คมกักรปญโญ, ดร.

ปัญหาการให้การปรึกษาวิทยานิพนธ์ส่วนใหญ่ ประเด็นแรกคือ การคิดหาหัวข้อ/โจทย์วิจัย นิสิตหลายท่านหลายรูป คิดหัวข้องานวิจัยโดยไม่ได้คิดถึงรายวิชาหรือสาขาที่ตนเองศึกษาว่าเป็นสาขาวิชาอะไร ประเด็นนี้ก็ต้องเข้าใจด้วย เพราะถ้าหากว่าเราไม่เข้าใจว่าสาขาที่เราศึกษานั้นคือสาขาอะไร ก็จะทำให้เราไม่สามารถที่จะไปหาข้อมูลมาสนับสนุนในหัวข้องานวิจัยที่เราทำได้ คือไม่ว่าจะเป็นหนังสือ บทความหรือแหล่งอื่นที่เกี่ยวข้อง มันก็จะมีปัญหาตามมา ส่วนนี้ต้องเข้าใจกันก่อน

ในประเด็นที่ ๒ ปัญหาหลักก็คือ ความสนใจที่เราจะทำงานวิจัยในหัวข้อเรื่องอะไรนี้ เราจะต้องสำรวจตัวเองด้วยว่าตัวเราสนใจเรื่องนี้จริงหรือไม่ หรือมีคนเลือกให้เรา แล้วเราเองไม่มีทางเลือก ถ้าเราทำในเรื่องที่คนอื่นเขาเลือกให้ มันก็จะเป็นปัญหาตามมา

ประเด็นที่เราต้องการจะทำนั้น มีประเด็นปัญหาอะไร บางท่านยังไม่รู้ประเด็นปัญหาเลยว่าสำคัญอย่างไร กลุ่มเป้าหมายเป็นอย่างไร รวมถึงเครื่องมือที่จะมาเกี่ยวข้อง และแนวคิดทฤษฎีต่างๆ ที่เรานำมาใช้มีความสอดคล้องกันหรือไม่ หรือว่ามันขัดแย้งกัน ส่วนนี้ก็เป็นหลักสำคัญในการเลือกหัวข้อ และจากประสบการณ์ที่ผ่านมา ก็เห็นว่านิสิตจำนวนมากเข้าใจในส่วนสำคัญที่กล่าวมาแล้วก่อนหน้า

แนวทางการแก้ไขปัญหา ถ้าเราค้นหาหัวข้อวิจัย เราควรเริ่มต้นตั้งแต่เราเข้ามาศึกษาเลย ด้วยการจับประเด็นให้ได้ ว่าแต่ละรายวิชาที่อาจารย์แต่ละท่านมาบรรยาย มีประเด็นใดที่เราสนใจ นิสิตจะตั้งคำถามอย่างไรเพื่อนำไปสู่งานวิจัยของตนเอง



การหาหัวข้อ/โจทย์วิจัย

ในความคิดเห็นของ พระมหาทวี มหาปัญญา, ผศ.ดร.

จากการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ระดับมหาบัณฑิต สาขา
ธรรมนิเทศ ปัญหาในการหาหัวข้อในการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิต พบว่า ตัวนิสิตเอง
ไม่รู้ว่าจะหาหัวข้ออย่างไร การเขียนวิทยานิพนธ์จึงเกิดปัญหา ตัวนิสิตเองขาดความรู้
ความเข้าใจในการเขียน และตัวนิสิตเองก็ไม่ค่อยได้อ่านงานวิจัยเลย เกิดการไม่รู้ว่า
เขียนอย่างไร

การหาหัวข้อ/โจทย์วิจัย

ในความคิดเห็นของ พระมหาพรชัย สิริวโร, ดร.

ปัญหาส่วนใหญ่เท่าที่มีประสบการณ์ก็คือว่านิสิตเรายังไม่มีความรู้ความเข้าใจ
ในวิชาที่ตนเรียนอย่างชัดเจน ก็เลยไม่สามารถจะตั้งโจทย์วิจัยได้จริง ตรงนี้ก็อาจจะมี
อาจารย์หลายท่านเวลาสอนรายวิชาได้เพิ่มประเด็นเป็นปัญหาในการเอาไปทำหัวข้อ
มีการบอก เนื่องจากเราเตรียมตัวในการสอนเยอะ เพราะฉะนั้นเวลาไปสอน เราก็
บอกนิสิตไปด้วยว่าในเรื่องนี้สามารถจะตั้งคำถามที่นำไปพัฒนาเป็นโจทย์หรือการ
เขียนวิทยานิพนธ์ได้ ก็บอกไป อย่างเช่น สอนวิชาอภิปรัชญาวิเคราะห์ อภิปรัชญา
วิเคราะห์นี้เราสอนเกี่ยวกับจิตนิยม วัตถุนิยม ปฏิบัตินิยม สัจจะนิยม ต่อต้านสัจจะ
นิยม เป็นต้น ก็บอกไปว่าในประเด็นเหล่านี้สามารถจะตั้งคำถามเป็นหัวข้อได้

แนวทางการแก้ไขปัญหา ให้นิสิตเริ่มด้วยสิ่งที่ตนเองเข้าใจก่อน แต่หากไม่
มีสิ่งที่เข้าใจก็อาจมาถามอาจารย์ได้ อาจารย์ก็อาจจะหาหัวข้อให้โดยดูความสามารถ
ของนิสิตว่ามีความสามารถในด้านใด เช่น หากไม่สามารถในเรื่องของภาษาอังกฤษ



ก็ดูในเรื่องของภาษาไทย แต่สิ่งที่จะต้องตระหนักเสมอคือ ต้องอยู่ในความเป็นเอกลักษณ์ของสาขาวิชาที่ตนเรียน

การหาหัวข้อ/โจทย์วิจัย

ในความคิดเห็นของ ผศ.ดร.แม่ชีกฤษณา รักษาโฉม

ขั้นตอนเริ่มต้น อาจารย์โทรนต์นิตหรือนิตโทรนต์อาจารย์ หลังจากนั้นก็มาเพื่อดำเนินการในการคุยกันในเรื่องของหัวข้อวิทยานิพนธ์

ขั้นตอนที่สอง จะถามว่าเขาทำงานอะไร แล้วให้เขาค้นหาว่าตัวนิตเองรู้อะไรดีที่สุด ก็ให้เขาทำในสิ่งที่เขารู้ แล้วให้เขาไปหาข้อมูลมาคุยกัน โดยให้นิตนำเสนอเรื่องที่ตนเองสนใจแล้วนำสู่การเขียนวิทยานิพนธ์

แนวทางการแก้ไขปัญหา หากนิตมีปัญหา ให้นิตโทรนต์อาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อนำสู่การดำเนินการแก้ปัญหาาร่วมกันระหว่างนิตกับอาจารย์

การหาหัวข้อ/โจทย์วิจัย

ในความคิดเห็นของ ศ.ดร. วัชรระ งามจิตรเจริญ

- ๑) นิตไม่ทราบจะเริ่มต้นการหาหัวข้ออย่างไร
- ๒) นิตบางคนไม่สามารถหาหัวข้อได้ด้วยตัวเองแม้จะได้คำแนะนำจากที่ปรึกษาแล้วก็ตาม

แนวทางการแก้ไขปัญหา ๑) ที่ปรึกษาควรให้คำแนะนำเกี่ยวกับวิธีการหาหัวข้อโดยดูจากความถนัด พื้นฐานความรู้ และความพอใจของนิต อาจแนะนำแนวทางโดยยกตัวอย่างหัวข้อใดหัวข้อหนึ่งว่า ถ้าหัวข้อแบบนี้จะมีขั้นตอนการหาหัวข้อได้อย่างไร ๒) กรณีที่นิตแม้พยายามแล้วแต่ยังไม่สามารถหาหัวข้อได้ ที่ปรึกษาควร



สอบถามหาความถนัดและความต้องการของนิสิต แล้วแนะนำแนวทางในการหาหัวข้อให้ เช่น ยกตัวอย่างหัวข้อให้นิสิตลองไปศึกษาว่าชอบและพอทำได้หรือไม่

การหาหัวข้อ/โจทย์วิจัย

ในความคิดเห็นของ รศ.ดร.สมิทธิพล เนตรนิมิตร

ในเบื้องต้น เป็นธรรมดาว่าจะไม่ออกไปหานิสิต แต่จะให้ให้นิสิตเข้ามาหา อย่างเช่นบางท่านที่เข้ามา เขาไม่มีทางเลือกแล้วเขาจึงมา แต่อันนี้ก็ไม่ว่าใคร เพราะว่าต่างคนก็ต่างสไตล์กัน

แนวทางการแก้ไขปัญหา ในเบื้องต้นเวลาให้คำแนะนำนิสิต เมื่อนิสิตถามว่าจะทำวิทยานิพนธ์เรื่องใดดี? ผมก็จะถามกลับไปว่า คุณหรือท่านสนใจเรื่องใดเป็นพิเศษ เช่น นิสิตบอกว่าสนใจเรื่องจิต การเผยแผ่ พอนิสิตบอกมาแล้ว ผมก็จะแนะนำและถามต่อไปอีกว่า แล้วโดยปกติสนใจอ่านหนังสือของท่านผู้ใดเป็นพิเศษ ก็คือว่าแนะนำให้เขาไปอ่านหนังสือเกี่ยวกับเรื่องที่เขาบอกว่าสนใจ บางทีก็ไม่ตรงกับเรื่องที่นิสิตต้องการจะทำ อันนี้ประเด็นหนึ่ง มีบางท่านมีหัวข้ออยู่ในใจแล้วมาถามว่าทำอย่างไร สมมติถ้าเป็นปริญาโท ผมก็จะพิจารณาคูหัวข้อ ถ้าเป็นปริญาเอกก็จะต้องลุ่มลึกกว่าในเรื่องของหัวข้อ

การหาหัวข้อ/โจทย์วิจัย

ในความคิดเห็นของ รศ.ดร.ประเวศ อินทองปาน

ประเด็นแรก ผู้วิจัยต้องเข้าใจว่าจะทำเรื่องอะไรเป็นหลัก แล้วเข้าไปหาที่ปรึกษา แล้วเอกสารที่จะทำการวิจัยมีมากพอหรือไม่ ใช้เวลาเท่าใด และการทำในสาขาที่ตนเองไม่ถนัด นี่ก็เป็นปัญหาส่วนมากของนิสิตเอง



ประเด็นที่สอง นิสิตต้องคิดหัวข้อให้ตรงในสาขาที่ตนเองเรียน จึงจะผ่านการอนุมัติ สิ่งนี้นิสิตเองเวลาคิดหัวข้อ คิดเรื่องเดียว แล้วเรื่องที่เราทำนั้นสามารถจบได้หรือไม่ และเอกสารที่สนับสนุนงานของเรามีหรือไม่

แนวทางการแก้ไขปัญหา

- ๑) ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา
- ๒) อ่านวิทยานิพนธ์ของรุ่นพี่ที่จบไปแล้ว โดยอ่านในบทของข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป จะมีหัวข้อ

การหาหัวข้อ/โจทย์วิจัย

ในความคิดเห็นของ ผศ.ดร.ประพันธ์ ศุภษร

ประเด็นแรก ปัญหาการให้คำปรึกษาเรื่องหัวข้อในระดับบัณฑิตศึกษา คือ ประเด็นที่เกี่ยวกับอาจารย์ที่ให้คำปรึกษาในปัญหานี้ จะเห็นได้ชัดคือ จำนวนบุคลากรไม่เพียงพอต่อการให้คำปรึกษา ประเด็นนี้ก็เป็นปัญหาอย่างหนึ่ง อาจารย์ที่จะให้คำปรึกษามีจำนวนน้อย นิสิตมีจำนวนมาก ซึ่งโดยเฉลี่ยแล้ว จำนวนอาจารย์ ๑ รูป/คน ต่อจำนวนนิสิต ๔๐ รูป/คน ที่ค้าง สิ่งนี้คือปัญหาที่เห็นอย่างเป็นรูปธรรม

ประเด็นที่สอง ปัญหาเรื่องของนิสิตเอง คือ ตัวนิสิตไม่ม้องค์ความรู้ในเรื่องที่ตนเองจะศึกษาในเรื่องนั้นจริง ๆ โดยส่วนมาก ยกเว้นผู้ที่มีความรู้ในด้านที่ตนเองเข้าใจก็จะศึกษาในเรื่องนั้นมาดี ส่วนมากประมาณ ๗๐% เมื่อที่ปรึกษาถามว่ามีปัญหาอะไรถึงอยากจะทำเรื่องนี้ ตัวนิสิตก็ไม่สามารถที่จะตอบว่ามีปัญหาอะไรในการที่จะทำเรื่องนี้ คือ นิสิตไม่สามารถที่เข้าไปถึงปัญหา และแนวคิดของสิ่งนั้น ๆ เมื่อสองส่วนมารวมกันจึงเป็นประเด็นปัญหา คือ ๑) จำนวนอาจารย์มีน้อย และ ๒) นิสิตเองไม่มีความชัดเจนในสิ่งที่ตนเองอยากจะทำ

ประเด็นที่สาม ตัวนิสิตเองเวลามาคุยกับที่ปรึกษาก็จะมาคุย โดยที่ไม่มีข้อมูลมาด้วย จึงทำให้ไม่สามารถสรุปปัญหาในเรื่องที่อยากจะทำ โดยเฉพาะนิสิตที่



ศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ตัวข้อมูลที่น่ามาปรึกษาจะต้องมีการนำมาได้แย่ง และนำมาวิเคราะห์หรือผ่านการทำวิจัยมาแล้ว แต่ก็ยังเป็นข้อมูลที่ไม่ชัดเจน พออาจารย์ให้คำปรึกษาไป ตัวนิสิตก็ไม่ว่าจะดำเนินการต่อไปอย่างไร พอไม่เข้าใจ ก็ไม่ว่าจะไปหาข้อมูลได้อย่างไร จากที่ไหน

แนวทางการแก้ไขปัญหา ประเด็นแรก ทางบัณฑิตวิทยาลัยก็ได้มีการจัดทำคลินิกวิทยานิพนธ์เพื่อระดมคณาจารย์ อาจารย์ที่ปรึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิมาให้ ความรู้กับนิสิตตามรายบุคคล เพื่อให้นิสิตได้บอกปัญหาที่ตนเองมีเพื่อให้อาจารย์ได้ บอกแนวทางอย่างถูกต้องต่อไป นิสิตที่ยังไม่ได้หัวข้อก็มาเข้าคลินิก แล้วก็มาคุยในเรื่องที่นิสิตอยากจะทำ

ประเด็นที่สอง จัดอบรมหรือสัมมนาเรื่องของการวิพากษ์วิจารณ์วิทยานิพนธ์ หรือไม่ก็จัดสัมมนาในเรื่องการเขียนบทความ ซึ่งเวลาที่เชิญผู้ทรงคุณวุฒิมาให้ ความรู้ในเรื่องเหล่านี้ อาจารย์ก็จะได้นำเสนอวิธีการกระบวนการในการเขียน เช่น ควรตั้งหัวข้ออย่างไร และปัญหาที่เราต้องการทราบ คืออะไร

ประเด็นที่สาม การจัดทำคลินิกวิทยานิพนธ์เป็นการแก้ปัญหาที่ได้ผล ในการเขียนและการหาหัวข้อวิทยานิพนธ์ ไม่ว่าจะ เป็นสาขาไหน เพราะในบรรดาสาขาวิชาที่มีอยู่ในมหาวิทยาลัยก็จะมีโครงการคลินิกวิทยานิพนธ์ เพื่อแก้ปัญหาเรื่อง การเขียนงานวิทยานิพนธ์ แล้วก็นัดนิสิตให้มารายงานความก้าวหน้าเป็นลำดับแต่ละรายบุคคล

การหาหัวข้อ/โจทย์วิจัย ในความคิดเห็นของ ผศ.ดร. วุฒินันท์ กันทะเตียน

ประเด็นแรก ปัญหาหลักๆ คือ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เท่าที่ได้มีส่วนในการร่วมสอบหัวข้อโครงร่าง หรือวิพากษ์หัวข้อและเป็นคณะกรรมการ สอบป้องกันวิทยานิพนธ์นั้นครับ ปัญหาที่พบหลักๆ คือ การทบทวนแนวคิดทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องยังถือว่าอยู่ในระดับที่ต้องพัฒนา หมายถึงการศึกษาใน



ระดับมหาบัณฑิตและดุษฎีบัณฑิต คือการทบทวนวรรณกรรมยังไม่เข้มข้น เพราะว่าการทบทวนวรรณกรรมยังไม่เพียงพอ ก็ทำให้โจทย์การวิจัยยังไม่ชัดเจน ทิศทางไม่ชัดเจน หรือคำสำคัญในหัวข้อไม่สามารถบอกอะไรได้เลย หมายถึงตัวแปรต้น ตัวแปรตาม ในจุดนี้จะสังเกตจากการที่ไปสอบโครงร่างก็จะพบว่านิสิตที่สอบโครงร่างจะต้องปรับโครงร่างใหม่ คิดโดยรวมแล้วก็ประมาณ ๘๐% เลย จาก ๑๐๐% และใน ๒๐ % ที่ผ่านมาก็จะมีความเด่นเพราะการทบทวนวรรณกรรมชัดเจน

แนวทางการแก้ไขปัญหา เพราะฉะนั้นแนวทางการแก้ไขปัญหา ในทัศนะของอาจารย์เอง คิดว่าอย่าเพิ่งไปตั้งหัวข้อ หมายถึงตั้งแบบลอยๆ ก่อน แต่ให้ผู้วิจัยหาเอกสาร ทารีวิวงานที่เกี่ยวข้องมาให้เพียงพอในระดับหนึ่งที่คิดว่า สามารถเป็นข้อมูลในการเขียนงานวิจัยได้ แล้วจึงค่อยกำหนดหัวข้อใหม่ ในการหาหัวข้อนี้ต้องเข้าห้องสมุด เพื่อจะไปค้นงานวิจัยและงานต่าง ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องในงานที่เราจะทำ นิสิตจะต้องเอาจริงเอาจังกับการทบทวนเอกสารและงานวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การทำหัวข้อ/โจทย์วิจัย

ในความคิดเห็นของ ดร. วีรชาติ นิมนงค์

การเลือกหัวข้อมีหลักการอยู่ ๒ อย่าง คือ เลือกหัวข้อที่ชอบ และเลือกหัวข้อที่ใช่ หัวข้อที่ชอบ หมายถึง หัวข้อที่เป็นประเด็นปัญหาคาใจเรามานาน อยากจะหาคำตอบเรื่องนี้ถ้ามีโอกาส ส่วนหัวข้อที่ใช่ หมายถึง หัวข้อวิจัยที่เรามีความรู้พื้นฐานอยู่แล้วบ้าง ไม่มากก็น้อย ระหว่างหัวข้อที่ชอบกับหัวข้อที่ใช่ควรเลือกอย่างไรหนีก่อน นักวิชาการส่วนมากเสนอให้เลือกหัวข้อที่ใช่ก่อน เพราะหัวข้อที่ใช่จะทำให้จบตามกำหนดเวลาและงบประมาณที่มีอยู่ เพราะหัวข้อที่ชอบบางครั้งอาจต้องใช้เวลาและงบประมาณมาก อาจไม่จบได้ แต่หากได้หัวข้อที่ใช่และที่ชอบด้วยยิ่งดีเยี่ยม



แนวทางการแก้ไขปัญหา หัวข้อต้องไม่ซ้ำกับคนอื่นจะดีมาก แต่ถ้าซ้ำก็ไม่ถือว่าเสียหาย ในทางปรัชญาถือว่าหัวข้อซ้ำได้ แต่ต้องมีประเด็นปัญหาที่ต่างไป เช่น เราไม่เห็นด้วยกับคนก่อนที่เขาทำไว้ในหัวข้อเดียวกัน นักวิจัยต้องเป็นผู้เลือกหัวข้อเอง อย่าฟังที่ปรึกษา อย่าถามที่ปรึกษาว่าจะทำวิจัยเรื่องอะไรดี แต่ควรเลือกมาให้ที่ปรึกษาดูสัก ๑ หรือ ๒ ข้อ แล้วถามว่าหัวข้อไหนที่ที่ปรึกษาชอบมากที่สุด หรือหัวข้อที่ที่ปรึกษานัดด้วยจะดีมาก

การหาหัวข้อ/โจทย์วิจัย

ในความคิดเห็นของ ดร.อำนาจ บัวศิริ

จากการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ในระดับมหาบัณฑิต ปัญหาในการหาหัวข้อวิทยานิพนธ์ ตัวนิสิตเองไม่สามารถจะระบุเนื้อหาของเรื่องที่จะทำการวิจัยได้ อาจเป็นเพราะว่า ตัวนิสิตคิดเยอะ คิดกว้างเกินไปว่ามันจะต้องเป็นอย่างไร จนไม่สามารถจับประเด็นในการวิจัยหรือหาหัวข้อได้ สิ่งนี้เป็นประเด็นปัญหามาก

แนวทางการแก้ไขปัญหา ประเด็นนี้ เราต้องกำหนดให้ชัดว่าเราต้องการทำอะไร ประเด็นอะไร กำหนดว่าต้องทำอะไร เพื่อแก้ปัญหาอะไร หรือเพื่อพัฒนาอะไร กำหนดให้ชัด และประเด็นที่เป็นหัวข้อ จะต้องมีความสำคัญของเรื่องให้ปรากฏอยู่ในชื่อเรื่องที่เราทำ อย่าตั้งหัวข้อเรื่องที่เป็นบทความหรือชื่อหนังสือ อันนี้ไม่ได้ เพราะการทำงานวิจัยเป็นงานที่ทำเป็นประเด็นเฉพาะ ฉะนั้นชื่อจะต้องเป็นชื่อเฉพาะ เราต้องกำหนดเรื่องให้ได้ เช่น เราจะพัฒนา เราจะเปรียบเทียบ

การหาหัวข้อ/โจทย์วิจัย

ในความคิดเห็นของ ดร.แสวง นิลนามะ

วิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษา ผมคิดว่าปัญหาหลักๆ ในเบื้องต้นเลยก็คือ คุณสมบัติของอาจารย์ที่จะไปเป็นอาจารย์สอนระดับปริญญาโท ปริญญาเอก คือผมไม่เห็นด้วยกับการที่พอจบ ป.เอก แล้วสอนเลย เพราะว่าการสอน ป.โท ป.เอก ถ้าว่า



ในเกณฑ์ของ สกอ. เขาบอกว่า ใครก็ตามที่ยังไม่มีประสบการณ์นอกเหนือจาก วิทยานิพนธ์ที่สามารถเป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ระดับ ป.โท ได้ แนะนำไม่ได้ ก็ต้องไปดูว่าเขาจบจากมหาวิทยาลัยไหน เช่น จบจากประเทศอินเดีย แล้วไม่เคยทำ วิทยานิพนธ์เลย ตรงนี้มันเป็นช่องโหว่ เรื่องประสบการณ์ให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์ เรื่องคุณสมบัติของการสอน เราจะต้องเข้มงวดในเบื้องต้น และตอนนี้ สกอ. ก็กำลังเข้ม เพราะอาจารย์ที่เข้ามาสอนระดับ ป.ตรี โท เอก เข้ามาเป็นอาจารย์ ต้องผ่านการสอบภาษาอังกฤษ (TOEFL) ๕๐๐ คะแนน นี่คือปัญหาทั่วไป เป็นทุกหลักสูตร มาสู่ประเด็นปัญหาหลัก ๒ ประเด็นหลัก ก็คือปัญหาการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเขียนวิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษา ขั้นตอนการหาหัวข้อและโจทย์วิจัย การหาหัวข้อและโจทย์วิจัยนี้เริ่มต้นจากการที่เราต้องเข้าใจในธรรมชาติของการสอนระดับบัณฑิตศึกษา ธรรมชาติของการสอนระดับบัณฑิตศึกษานี้อยากให้บัณฑิตเข้าใจว่าทุกรายวิชาสามารถแตกเป็นหัวข้อวิทยานิพนธ์ได้เลย นิสิตมักเข้าใจว่าการเรียนรายวิชาคือเรียนให้ผ่านๆ การหาหัวข้อค่อยไปหาในภายหลัง อันนี้เป็นปัญหาทุกหลักสูตร อย่างเช่น ศาสนาเปรียบเทียบ มันมีหลายวิชา สัมมนาศาสนาเปรียบเทียบ สัมมนาปัญหาศาสนา เปรียบเทียบความจริงสูงสุดในศาสนา เปรียบเทียบความรู้ในศาสนา เปรียบเทียบจริยธรรมในศาสนา เราเรียนวิชาพวกนี้ผ่านๆ แต่พอเราจะไปหาหัวข้ออีกทีตอนเรียนวิจัยศาสนาเปรียบเทียบ เพราะฉะนั้นคือ มันเหมือนเรากินอาหารทิ้งๆ ขว้างๆ ทั้งวัน ดังนั้น ต้องมีอะไรเพิ่มขึ้นมา เพราะฉะนั้นคือ ๑) ลูกศิษย์ต้องสนใจ ๒) อาจารย์ก็ต้องสนใจและสร้างแรงจูงใจให้กับลูกศิษย์

แนวทางการแก้ไข้ปัญหา ขั้นตอนการหาหัวข้อก็คือนิสิตกับอาจารย์ เริ่มต้นจากที่นิสิตไปคิดว่าวิชาที่สอนเกี่ยวกับการวิจัยจะเป็นวิชาเดียวที่ทำให้เราได้หัวข้อวิจัยคือ อยากให้ปรับทัศนคติใหม่ ทุกวิชาคือวิชาที่จะนำไปสู่หัวข้อวิจัย และทุกวิชาที่อาจารย์ทุกท่านสอนนั้นแนะนำให้ไปสู่วิชาการวิจัยได้เลย บางที่เราไม่ชอบที่อาจารย์คนนี้สอน เราก็ไม่สนใจ แต่เราชอบอาจารย์นี้ชอบวิชานี้ ก็คิดว่า เออทำเรื่องนี้ดีกว่าเป็นอย่างนั้น



เพราะฉะนั้นการหาหัวข้อวิจัยนี้ หาในชั้นเรียน หากจากรายวิชา และหาจาก

๑) ก็คือมันเป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัยจริงๆ เกี่ยวข้องกับหน้าที่ อาชีพ การงาน ผู้วิจัยจะเอาไปใช้ประโยชน์ ๒) คือหลักสูตรเอาไปใช้ประโยชน์ ๓) มหาวิทยาลัยใช้ประโยชน์ ๔) สังคมใช้ประโยชน์ คือ เป็นที่ต้องการของสังคม เป็นที่ต้องการของหลักสูตร เป็นที่ต้องการของมหาวิทยาลัย เป็นที่ต้องการของผู้วิจัย แต่มีบางหัวข้อวิจัย คือมีบางหลักสูตรที่เหมือนลือคหัวขอให้ลิสต์วิจัยแล้ว คือหลักสูตรบอกเลยว่าท่านนี้เอาเรื่องนี้อย่างไร ท่านนั้นเอาเรื่องนั้นไป คือเรื่องนี้มันควรจะเป็นแค่ไม่กี่หลักสูตรในประเทศไทย คือแนวปริวรรต แนวแปลอักษร แนวแปลความหมายของคัมภีร์ ไม่ควรให้อาจารย์ที่ปรึกษาเข้ามาชี้แนะลือคหัว มิเช่นนั้นความคิดมันจะไม่เป็นของเรา หลักฐานเหตุผลจะไม่เป็นของเราที่เราค้นหา เหตุผลก็ไม่ใช่ของเรา ภาษาที่ไม่เป็นของเรา มันจะเป็นของอาจารย์ที่ปรึกษาเนื้อหาคัมภีร์

ขั้นตอนการหาหัวข้อและโจทย์วิจัยนี้โดยภาพรวมก็คือ ทั้งอาจารย์ทั้งลูกศิษย์ก็ต้องช่วยกัน โดยเริ่มต้นจากลูกศิษย์ที่เรียน แล้วปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา

การหาหัวข้อ/โจทย์วิจัย

ในความคิดเห็นของ ดร.บุญเลิศ โอธสุ

ประเด็นหลัก จากการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ในระดับมหาบัณฑิต ในสาขาธรรมนิเทศ ปัญหาในการหาหัวข้อในการทำวิทยานิพนธ์ สิ่งที่พบคือ ตัวนิสิตเองก็ไม่รู้ว่าจะหาหัวข้ออย่างไร และหาหัวข้อที่ไหน แล้ววิธีการตั้งชื่อหัวข้อให้หน้าสนใจอย่างไร แล้วเนื้อหาควรจะเป็นอย่างไร แล้วแนวโน้มของวิทยานิพนธ์ควรจะไปในทิศทางไหน จึงส่งผลถึงขั้นตอนต่อไป

แนวทางการแก้ไขปัญหา การแก้ปัญหาประเด็นหลักก็คือ ตั้งคำถามเลยว่า ท่านมาเรียนระดับมหาบัณฑิต ท่านมีความคิดอย่างไร แล้วให้นิสิตค้นหาสิ่งที่น่าสนใจ แต่ส่วนมากนิสิตที่มาเรียนทุกท่านก็จะผ่านการเรียนการสอนมาแล้ว ๑ เทอม



ซึ่งจะมีข้อมูลในการที่จะทำงานวิจัยอยู่แล้ว ส่วนหนึ่งก็ผ่านการเรียนพระไตรปิฎกวิเคราะห์มาแล้ว อย่างสาขาวิชาธรรมนิเทศก็ได้เรียนวิชาเอก คือ วิชาพุทธวิธีแห่งการสื่อสาร นิสิตเอกก็จะมีความเข้าใจในเรื่องของวิชาที่ต้องเรียนอยู่แล้ว





การพัฒนาหัวข้อ/โจทย์วิจัย

ในความคิดเห็นของ พระศรีคัมภีร์ญาณ, ศ. ดร.

การพัฒนาหัวข้อ คือ เมื่อได้หัวข้อมาแล้วก็นำมาแตกประเด็น แล้วจับประเด็นสำคัญ ๆ แล้วนำมาจัดลำดับว่าประเด็นไหนควรจะอยู่ในบทที่เท่าไร แล้วนำไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา

การพัฒนาหัวข้อ/โจทย์วิจัย

ในความคิดเห็นของ พระสุธีธรรมานุวัตร, ผศ.ดร.

ปัญหาเรื่องการพัฒนา ก็คือ พอจินตนาการได้หัวข้อเรียบร้อยแล้วก็หายไปเลย ไม่มาปรึกษาอาจารย์ต่อ จะให้อาจารย์ที่ปรึกษาโทรตามก็เป็นเรื่องที่ยาก เพราะเรียนระดับนี้แล้ว ปัญหาอีกประเด็นคือ นิสิตไม่ค่อยจะใฝ่รู้ซักเท่าไร จบเทอมสามแล้วยังไม่ได้หัวข้อ เลยไม่รู้จะพัฒนาอะไร

ปัญหาระดับหนึ่งก็คือ การที่ทางบัณฑิตวิทยาลัยจะทำโครงการอะไรเพื่อการศึกษาขึ้นมาจะต้องรอการอนุมัติก่อน แล้วการอนุมัติก็ช้า เพราะฉะนั้นสิ่งนี้จึงเป็นหลักสำคัญในประเด็นของปัญหา ประเด็นหลักคือ หากนิสิตยังไม่สามารถหาหัวข้อได้ การพัฒนาก็ทำไม่ได้

แนวทางการแก้ไขปัญหา ให้อาจารย์ที่ปรึกษาแนะนำวิธีการเขียน และมาหาที่ปรึกษาบ่อยๆ เพื่อการพัฒนางานวิทยานิพนธ์ของเรา

ในการพัฒนาหัวข้อ ก็ต้องนำหัวข้อที่ได้มาแล้วเขียนนำไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาที่ตนเองจะให้ท่านผู้นั้นเป็นและก็นำมาถามในวิชานั้น หรือสาขานั้นที่เราศึกษา

ที่ปรึกษาจะแนะนำในการเขียนเนื้อหาสาระมากกว่า นิสิตเองจะต้องมีความขยันอดทน ใฝ่รู้อยู่ตลอดเวลา



อีกประเด็นคือ พอขึ้นทอมที่สาม นิสิตต้องได้เสนอหัวข้อแล้ว และให้นิสิตอ่านคู่มือการเขียนวิทยานิพนธ์ที่ทางบัณฑิตวิทยาลัยได้ทำออกมาให้ นี่ก็เป็นวิธีการแก้ปัญหาอีกแบบหนึ่ง

การพัฒนาหัวข้อ/โจทย์วิจัย

ในความคิดเห็นของ พระมหาสมบุรณ์ วุฑฒิกโร,ดร

ประเด็นการพัฒนาหัวข้อคือ ถ้าตัวนิสิตได้หัวข้อแล้วก็เขียนเป็นโครงร่างมาแล้วนำมาปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วอาจารย์ก็จะได้นแนะนำวิธีการเขียนตามลำดับ

จากที่พบเห็นมาในเรื่องการพัฒนาหัวข้อ ประเด็นหลักๆ เลย ก็เกิดมาจากการอ่านน้อย ประสบการณ์น้อย การเขียนงานจึงไม่สามารถจะพัฒนาการเขียนงานได้หลักๆ คือ เขียนโครงร่างไม่เป็น ส่วนใหญ่นิสิตก็นำแต่หลักกรรมมานำเสนอ คือไม่เข้าใจความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา เขียนแต่หัวข้อธรรมโดยไม่ได้เรียงเหตุผลว่า ทำไมถึงจะทำเรื่องนี้ คือเขียนแสดงเหตุผลไม่เป็น

แนวทางการแก้ไขปัญหา ในประเด็นนี้ถ้าจะให้ดีจะต้องฝึกให้รู้จักเขียนตั้งแต่อยู่ในห้องเรียนในรายวิชาต่างๆ เช่น การฝึกให้นิสิตนำงานวิจัยของคนอื่นมาวิจารณ์ โดยบอกว่าผู้นี้เขาเขียนความสำคัญของปัญหามาอย่างไร ในส่วนนี้จะมีประโยชน์อย่างมากในการที่จะให้นิสิตเองได้เข้าถึงข้อมูลจริงเลย โดยให้ดูเหตุผลว่างานที่นำมานั้น เขาเขียนความสำคัญอย่างไร วัตถุประสงค์อย่างไร วิธีวิจัยอย่างไร จึงจะเห็นผลในเชิงรูปธรรม



การพัฒนาหัวข้อ/โจทย์วิจัย

ในความคิดเห็นของ พระมหากฤษณะ ตรุโณ, ผศ.ดร.

ส่วนในเรื่องของการพัฒนาหัวข้อนั้น ตัวอาจารย์ที่ปรึกษาเองและตัวนิสิตจะต้องร่วมกันในการหาทางออก แล้วมีความคิดในการเขียนงานไปในทางเดียวกัน

แนวทางการแก้ไขปัญหา เหมือนกับเรามีชัยชนะที่เหนือข้อจำกัดของเราไปได้ เราพัฒนาทางด้านความรู้และทักษะ อยากรุ้ให้นิสิตพยายามในช่วงของการศึกษา เพราะช่วงนี้คือการพัฒนาตนเองให้ถึงขีดสูงสุด คือการพัฒนาตนให้มีความก้าวหน้าต่อไป

การพัฒนาหัวข้อ/โจทย์วิจัย

ในความคิดเห็นของ พระมหาदनัยพัชร์ คมภิทรปญโญ, ดร.

ประเด็นแรก คือปัญหาส่วนใหญ่ในรายวิชาที่นิสิตไม่ค่อยได้บูรณาการรายวิชาที่ศึกษาในห้องในภาคการศึกษา เพื่อนำไปสู่การพัฒนาในการเขียนสารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ บทความ และบทวิจารณ์หนังสือ ดังนั้น การศึกษาในหลายๆ วิชาที่เราได้ศึกษาในห้องก็ดี จากอาจารย์พิเศษก็ดี เราจะต้องพยายามจับประเด็นสำคัญให้ได้ว่า ประเด็นสำคัญที่อาจารย์ท่านพูดนั้น เราสามารถจะต่อยอดเพื่อให้เกิดการพัฒนาให้ถึงการเขียนสารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ บทความ หรือบทวิจารณ์หนังสือได้อย่างไร ส่วนนี้คือการละเอียดในแต่ละรายวิชาที่เราศึกษา

ประเด็นที่สอง คือนอกจากที่กล่าวมาแล้ว ปัญหาที่พบบ่อยก็คือ นิสิตไม่มีความรู้ว่าเรื่องที่ตนเองกำลังจะมีความเกี่ยวข้องกับสาขาวิชาใดบ้าง และกับแนวคิดทฤษฎีอะไรบ้าง ส่วนนี้คือปัญหา จึงเกิดความลำบากในการตั้งชื่อหัวข้อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ได้ ส่วนนี้คือสิ่งที่ต้องระวัง



แนวทางการแก้ไข้ปัญหา เริ่มจากการจัดสัมมนา การจัดอภิปราย การจัดคลินิกวิทยานิพนธ์ การฝึกให้เขียนบทความ เพื่อให้เกิดความสอดคล้องในการทำงานวิจัย รวมถึงการศึกษาอย่างอิสระที่กำหนดด้วยกรอบในการทำงานวิจัย และการสัมภาษณ์ด้วยการเปิดโอกาสให้นิสิตออกไปสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิต่างๆ ที่มีความรู้ในแต่ละด้าน ส่วนนี้จะทำให้นิสิตสามารถพัฒนาหัวข้องานวิจัยได้ดีขึ้น และมีแนวทางในการเขียน

ประเด็นที่สอง คือการพบอาจารย์ที่ปรึกษา ทั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ที่ปรึกษาส่วนตัว รวมถึงอาจารย์ที่ปรึกษาในรายวิชาต่างๆ ที่เราสามารถปรึกษาได้ เพราะฉะนั้น กระบวนการการให้คำปรึกษาเป็นกระบวนการที่ค่อยพัฒนาเพื่อให้นิสิตได้หัวข้องานวิจัยตามวัตถุประสงค์

การพัฒนาหัวข้อ/โจทย์วิจัย

ในความคิดเห็นของ พระมหาทวี มหาปณฺโญ, ผศ.ดร.

ขั้นตอนการพัฒนาหัวข้อ ถ้าได้หัวข้อแล้วก็จะแนะนำเข้าสู่การเขียนในเรื่องของวัตถุประสงค์ และแนวทางในการตอบโจทย์เบื้องต้น และสิ่งที่นิสิตลงมือเขียนประเด็นหลัก คือ หากนิสิตยังไม่สามารถหาหัวข้อได้ การพัฒนาหัวข้อก็ยังไม่ได้

การพัฒนาหัวข้อ/โจทย์วิจัย

ในความคิดเห็นของ พระมหาพรชัย สิริวิโร,ดร

ขั้นตอนของการพัฒนา ถ้าหากนิสิตได้หัวข้อมาแล้วจะไปพัฒนาอย่างไร ตรงนี้ก็เป็นประเด็นสำคัญ ก็มีกรบอกในประสบการณ์ของผมเวลาสอน ก็อาจจะเริ่มจากปัญหาเล็กๆ ที่เราตั้งไว้นั้นแหละ แล้วก็ไปดูว่ามันมีหนังสือมีงานวิจัยอื่นที่เกี่ยวข้องไหม ให้อ่านมาให้ครบถ้วน ว่าเขาศึกษาไปในประเด็นใดแล้วบ้าง เขา



ตอบประเด็นใดแล้วบ้าง แล้วก็พยายามไปรวบรวมสิ่งเหล่านี้ให้มันกระชับ แล้วลองเขียนดู ซึ่งมันเกี่ยวข้องกับขั้นตอนที่สาม ก็คือการรวบรวมข้อมูล สมมุติว่าข้อมูลจากคัมภีร์เราดูให้ได้ ก็จะพัฒนาขั้นตอนการพัฒนาก็เป็นดังนี้ และก็ไปคุยกับบุคคลที่ท่านมีความรู้ เช่น อาจารย์ที่ท่านเชี่ยวชาญในเรื่องนั้น ก็ไปถามดูว่า เราจะพัฒนาหัวข้อนี้ไปในทิศทางไหนบ้าง มันมีขั้นตอนที่สามที่กล่าวถึงนี้ การรวบรวมข้อมูลจากคัมภีร์เมื่อเราได้ประเด็นแล้ว เช่น ถ้าเราเจาะจงไปในเรื่องของอภิปรัชญา เราก็ไปลองดูว่าในพระไตรปิฎกนั้นมีเรื่องใดที่กล่าวถึงเรื่องอภิปรัชญาไว้ชัด อย่างเช่น ทิฎฐิ ๖๒ เรื่องโลกหรือแม้กระทั่งเรื่องพรหมชาลสูตร

แนวทางการแก้ไขปัญหา เมื่อนิสิตได้หัวข้อแล้ว การพัฒนาหัวข้อให้นิสิตไปดูตัวอย่างของผู้ที่เขียนเสร็จแล้วเป็นตัวอย่าง แต่ต้องดูตัวอย่างที่ใช้ได้ แล้วเราจะเข้าใจว่าสิ่งใดที่เราควรนำมา และสิ่งใดที่ไม่ควรนำมาอย่างนี้ ในการพัฒนาหัวข้อสิ่งหนึ่งที่นิสิตไม่สามารถก็คือ นิสิตไม่ค่อยอ่านหนังสือที่เป็นมาตรฐาน เพราะฉะนั้นฐานในการคิดจึงไม่เกิด

การพัฒนาหัวข้อ/โจทย์วิจัย

ในความคิดเห็นของ ผศ.ดร.แม่ชีกฤษณา รักษานอม

ขั้นตอนการพัฒนาหัวข้อ ในขั้นตอนนี้จะเป็นการให้นิสิตเขียนวัตถุประสงค์หรือตัวอาจารย์กับนิสิตช่วยกันเขียนวัตถุประสงค์ แล้วกำหนดแนวทางในการดำเนินวัตถุประสงค์ เพื่อที่จะได้นำไปพัฒนาหัวข้อในการเขียนงานวิทยานิพนธ์ต่อไป

แนวทางการแก้ไขปัญหา ขั้นตอนการพัฒนาหัวข้อ อาจารย์ที่ปรึกษาให้นิสิตมารายงานความก้าวหน้าในการเขียนงานวิทยานิพนธ์ทุกเดือน หรืออาจจะเป็นทุกสัปดาห์ แล้วแต่อาจารย์กับนิสิตทำการตกลงกัน แต่หากไม่มารายงานความก้าวหน้าหรือหายไปเลย อาจารย์ที่ปรึกษาก็โทรหานิสิตท่านนั้น



การพัฒนาหัวข้อ/โจทย์วิจัย

ในความคิดเห็นของ รศ. ดร.สมิทธิพล เนตรนิมิต

เมื่อได้ชื่อเรื่องลงตัว ก็ไปที่วัตถุประสงค์อย่างที่เราทราบว่ามี ๓ ข้อ และ ๓ ข้อนี้จะไปต่อยอดเป็นสารบัญ ๓ บท และก็จะดูความสอดคล้องและต่อเนื่องของวัตถุประสงค์แต่ละข้อว่า วัตถุประสงค์ข้อที่ ๑ มันจะส่งข้อมูลเนื้อหาไปสู่ข้อที่ ๒ และ วัตถุประสงค์ข้อที่ ๒ จะส่งเนื้อหาไปสู่ข้อที่ ๓ หรือไม่อย่างไร ทำนองนี้ ก็ดูความสอดคล้องเหมาะสมว่าจะเป็นไปได้มากน้อยขนาดไหน อย่างเวลาให้คำปรึกษาก็จะคุยกันทำนองนี้ สมมุติว่าได้ชื่อเรื่อง ได้วัตถุประสงค์แล้ว ก็มาที่ความเป็นมาของปัญหา เขาจะแนะนำว่าเมื่อได้ชื่อเรื่องวัตถุประสงค์อย่างนี้ แนะนำนิสิตเหล่านั้นให้ไปเขียนความเป็นมาของปัญหา การเขียนงานวิจัยที่ดีมีหลักที่พูดกันว่า เรื่องนั้นจะมีประเด็นปัญหาที่น่าสนใจ เพราะถ้าไม่มีประเด็นปัญหาที่น่าสนใจ คุณจะทำไปทำไมทำนองนี้ ก็แนะนำนิสิตว่าเขียนที่มาของปัญหาให้มีประเด็นปัญหา ให้มีประเด็นของปัญหา เขียนตอบโจทย์ว่าเรื่องนั้นมันมีประเด็นปัญหาที่น่าสนใจอย่างไร ได้ประโยชน์อย่างไร ใครได้ประโยชน์ มีผลดีผลเสียอย่างไร

การพัฒนาหัวข้อ/โจทย์วิจัย

ในความคิดเห็นของ รศ.ดร.ประเวศ อินทองปาน

ประเด็นปัญหาในการพัฒนาหัวข้อคือ ตัวนิสิตไม่เข้าใจว่าจะเขียนอย่างไร หาข้อมูลอย่างไร เพื่อพัฒนาหัวข้อให้ดี

แนวทางการแก้ไขปัญหา ต้องเขียนโครงร่างมา โดยเริ่มเขียนปัญหาการวิจัย วัตถุประสงค์ ขอบเขตการวิจัย คำจำกัดความของศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง วิธีดำเนินการวิจัย ประโยชน์ที่จะได้รับ



การเขียนความเป็นมาเขียนเช่นไรนั้น ให้เริ่มต้นตั้งปัญหา แล้วหาข้อมูลมา
รองรับ หาข้อมูลปฐมภูมิ ทฤษฎีมาให้มากๆ เพื่อสนับสนุนงานของเรา

การพัฒนาหัวข้อ/โจทย์วิจัย

ในความคิดเห็นของ ผศ.ดร.ประพันธ์ ศุภษร

ประเด็นแรก ในเทอมแรกก็จะมีทำให้เขียนงานในรูปแบบของโครงร่าง
วิทยานิพนธ์ที่มีในรายวิชานั้น เพื่อเป็นการปูพื้นฐานในการเขียนงานวิทยานิพนธ์หรือ
สารนิพนธ์ต่อไป ในส่วนนี้ก็คือนโยบายของคณบดี ในการจัดการสอนในรายวิชานั้น
อาจารย์ที่ปรึกษาแต่ละรายวิชาควรแนะนำในการทำงานในลักษณะงานวิจัย ตัวนี้จะ
เป็นวิธีการที่นิสิตได้หัวข้อ พอเทอมที่สองก็มีนโยบายว่าให้เริ่มสอบหัวข้อวิทยานิพนธ์
สิ่งสำคัญคือจะไม่ปล่อยให้เรียนจนจบคอร์ส เพราะหากจบคอร์สแล้วก็จะหายไปเลย

ประเด็นที่สอง มีการพาไปสัมภาษณ์และบอกแหล่งข้อมูลในการพัฒนางาน
เขียนของตนเองในช่องทางต่าง ๆ และก็เชิญผู้ทรงคุณวุฒิมาแบ่งปันความรู้เพื่อให้เกิด
การพัฒนา

แนวทางการแก้ไขปัญหา นิสิตจะต้องทำงานร่วมกันระหว่างที่ปรึกษาและ
ตัวนิสิตเองจะต้องนำงานมาให้ที่ปรึกษาดูบ่อยๆ

การพัฒนาหัวข้อ/โจทย์วิจัย

ในความคิดเห็นของ ผศ.ดร.วุฒินันท์ กันทะเตียน

ประเด็นในการพัฒนาหัวข้อ คือนิสิตอย่าคิดเองแล้วสรุปเอง หมายถึงนิสิต
ต้องพยายามติดต่อและปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา ไม่ว่าจะช่องทางใดก็ได้ สมัยนี้เรา
สามารถติดต่อได้หลายช่องทาง ปรึกษาอาจารย์ว่าจะต้องไปค้นงานเอกสารที่ไหนบ้าง



แล้วก็พัฒนาทีละลำดับ เพราะหัวข้อวิจัยคือการบอกถึงความเป็นงานวิจัยของเราทั้งหมด

การพัฒนาหัวข้อ/โจทย์วิจัย

ในความคิดเห็นของ ดร. วีระชาติ นิ่มอนงค์

ต้องอิงโครงสร้างของโครงร่างวิทยานิพนธ์ กล่าวคือ ต้องเริ่ม ๑) ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา ๒) วัตถุประสงค์ของการวิจัย ๓) ระเบียบวิธีวิจัย ๔) แนวคิดและทฤษฎีการวิจัย ๕) ขอบเขตการวิจัย ๖) คำจำกัดความของการวิจัย ๗) ทบทวนงานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น อยาลืมว่า งานวิจัยต้องเริ่มด้วยปัญหาการวิจัย ถ้างานวิจัยไม่มีปัญหาการวิจัย จะไม่ใช่เป็นงานวิจัย แต่เป็นเพียงการเขียนหนังสือเท่านั้น ถ้ามีแนวคิดและทฤษฎีด้วยยิ่งจะทำให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ด้วย

แนวทางการแก้ไขปัญหา คือ นิสิตจะต้องทำงานร่วมกันระหว่างที่ปรึกษาและตัวนิสิตเองจะต้องนำงานมาให้ที่ปรึกษาดูบ่อยๆ

การพัฒนาหัวข้อ/โจทย์วิจัย

ในความคิดเห็นของ ดร.อำนาจ บัวศิริ

ประเด็นหลัก หากนิสิตยังไม่สามารถหาหัวข้อได้ ในการพัฒนา นิสิตก็ไม่ต้องจะไปอย่างไร เลยเดินต่อไม่ได้ หรือได้ประเด็นหัวข้อแล้ว แต่ไม่ชัดเจนในเป้าหมายในสิ่งที่อยากจะทำ

แนวทางการแก้ไขปัญหา ขั้นตอนการพัฒนาหัวข้อ จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อเราวางกรอบแนวคิด และวิธีการอย่างชัดเจน



การพัฒนาหัวข้อ/โจทย์วิจัย

ในความคิดเห็นของ ดร.แสวง นิลนามะ

การพัฒนาหัวข้อโจทย์วิจัยนี้ สิ่งหนึ่งที่มันเป็นปัญหาของ มจร. ก็คือตอนนี้ นิสิตผ่านงานน้อย และอาจารย์ก็ผ่านงานน้อย การที่นิสิตผ่านงานน้อยและไม่รอบ ด้าน ไม่ครอบคลุม และบางที่อาจารย์ก็อ่านงานน้อย เวลาทำงานวิจัย นิสิตไม่สามารถอธิบายสิ่งที่ตนอยากทำให้อาจารย์เข้าใจได้ บางที่อาจารย์ก็ตีความไม่ได้ เห็น ลูกศิษย์อยากทำก็ทำไป พอทำไปสักพัก นิสิตก็ไปเจองานวิจัยเก่าที่มีคนเคยทำไว้ และทำไว้ดีด้วย งานเก่าที่เขาทำไว้ดีมันอดที่จะอ้างอิงไม่ได้ พออ้างอิงมากๆ มันก็ลอก เกิน ๕๐% คือในเบื้องต้นพอลูกศิษย์เสนอหัวข้อ อาจารย์ต้องทราบว่ามีคนทำไว้แล้ว ต้องซักถามนิสิตว่าท่านจะอย่างไร ให้มันแตกต่างจากเรื่องที่คุณนั้นทำไว้ หน้าที่ หนักมากก็คืออาจารย์ที่ปรึกษา มีคำถามว่าทำไม สกอ. เขาจึงเข้มงวดว่าจะต้องคุณ วิทยานิพนธ์ไม่เกิน ๕ เล่มต่อหนึ่งท่าน เพราะบังคับให้อาจารย์อ่านงานลูกศิษย์ และก็ ทำวิจัย ทำวิจัยให้มากๆ มีเวลาอ่านงานนิสิตให้มากๆ หนักๆ และขอเข้มด้วยนะครับ ว่างานวิจัยผ่านมามากแค่ไหน อาจารย์ที่ปรึกษาก็โดนด้วย เพราะฉะนั้นการหา หัวข้อที่ดี การพัฒนาหัวข้อที่ดี อาจารย์และนิสิตต้องทำงานร่วมกันตลอด

แนวทางการแก้ไขปัญหา มันก็เริ่มจากข้อที่หนึ่ง ดูจากความคิด เหตุผล ข้อมูล และภาษา อาจารย์และนิสิตก็ต้องช่วยกันพัฒนา ถ้าเป็นของเราที่ค่อนข้างจะเป็น คลินิกวิทยานิพนธ์ ปัญหาส่วนหนึ่งก็คือนิสิตไม่ค่อยเข้าพบอาจารย์ เห็นด้วยกับ อาจารย์บางหลักสูตร ที่เขากำหนดไว้เลยว่าเดือนหนึ่งต้องพบที่ปรึกษาก็ครั้ง แต่เรา สายศาสนาปรัชญา เราไปตีตีภาพว่าต้องให้อิสระ บางที่เราให้อิสระจนเกินไป จะไป คิดว่าบางที่การที่เราให้อิสระมากมันทำอะไรได้ดี อย่าไปคิด ต้องมีอะไรบีบคั้นบ้าง และพอมีอะไรมาบีบคั้น มันทำให้เราตัดสินใจปัญหาได้ การแก้ปัญหบบนสถานการณ์ บีบคั้นมีคุณค่าบางอย่าง เหมือนเป็นประสบการณ์ชีวิตของเรา ที่เราคิดวิทยานิพนธ์ เรื่องนี้ หัวข้อเรื่องนั้นบนสถานการณ์อย่างนั้นขึ้นมา เพราะฉะนั้นอาจารย์กับนิสิต



จะต้องช่วยกันคือ การมีคลินิกวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ก็ต้องมีการอบรมอาจารย์ที่ปรึกษาด้วย เพื่อช่วยตรวจสอบหัวข้อวิทยานิพนธ์ให้ลูกศิษย์ และลูกศิษย์ก็เข้าหาที่ปรึกษาด้วย เดือนหนึ่งจะก็ครั้งก็แล้วแต่

การพัฒนาหัวข้อ/โจทย์วิจัย

ในความคิดเห็นของ ดร.บุญเลิศ โอธสุ

ในประเด็นนี้ อาจารย์ควรตั้งคำถามให้นิสิตได้ข้คิดก่อนเข้าสู่การทำโครงร่างวิทยานิพนธ์ เช่น ทำไมต้องทำโครงร่างวิทยานิพนธ์ โดยเน้นให้เห็นความเป็นมาบัณฑิตต่างจากระดับบัณฑิตอย่างไร แล้วเข้าสู่ขั้นตอนการให้คำปรึกษาสำหรับเขียนวิทยานิพนธ์ หาหัวข้อได้จากไหน ตั้งหัวข้อที่น่าสนใจอย่างไร เนื้อหาควรเป็นอย่างไร แนวโน้มของเนื้อหาในสังคมยุคใหม่ เช่น “การสื่อสารเรื่องประชาธิปไตยในพุทธศาสนาเถรวาท” เป็นต้น

ประเด็นหลัก คือ หากนิสิตยังไม่สามารถหาหัวข้อได้ ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษาก็ต้องถามถึงความถนัดหรือเนื้อหาที่เขาชอบ หากพอเป็นไปได้ จะได้นำมาพัฒนาเป็นโครงร่างวิทยานิพนธ์ต่อไป โดยการเขียนความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เช่น แนวคิดสำคัญในวิทยานิพนธ์ทั้งหมด (นิยามประเภท) และประเด็นที่เป็นปัญหาหรือน่าสนใจ

ประเด็นหลักที่ต้องดำเนินต่อก็คือการนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย ต้องจำกัดความหมายให้ได้ เพื่อจะได้เขียนได้อย่างถูกต้อง คำประเภทไหนบ้าง ควรมีจำนวนกี่คำ ภาษาใช้ในการเขียนเป็นอย่างไร เหตุผลที่ต้องจำกัดความคือเวลาเขียนจะได้ไม่หลงทาง

ประเด็นหลักในการพัฒนาอีกแบบก็คือ ควรที่จะมีที่ปรึกษา การจะมีที่ปรึกษาจะต้องตรงต่อสาขาของตนเอง แล้วมีความเข้าใจในการเขียนงานของเรามากแค่ไหน เพราะต้องทำงานร่วมกับเราและอาจารย์ที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมด้วย



ส่วนที่ ๓

การรวบรวมข้อมูล



การรวบรวมข้อมูล

ในความคิดเห็นของ พระศรีคัมภีร์ญาณ, ศ. ดร.

ในเรื่องของการหาข้อมูลไม่เป็นปัญหา เพราะเราทำเรื่องอะไรก็หาข้อมูลตามนั้น ตามที่เราแตกประเด็นมาแล้ว

ในการศึกษารวบรวมข้อมูล ถ้าเป็นครั้งโบราณจะต้องมีกระดาษบันทึก และสิ่งที่สำคัญที่สุดก็คือตัวสารบัญต้องนิ่ง และนำติดตัวอยู่ตลอดเวลา แล้วเข้าไปหาข้อมูล

การรวบรวมข้อมูล

ในความคิดเห็นของ พระสุธีธรรมานุวัตร, ผศ.ดร.

ปัญหาการรวบรวมข้อมูลก็คือ ตัวนิสิตเองไม่มาคุยกับอาจารย์ที่ปรึกษา หมายถึง เวลาที่นิสิตจะเขียนและวิเคราะห์จะต้องมาคุยกันกับที่ปรึกษาก่อน เพื่อให้ที่ปรึกษาแนะนำวิธีการ แต่ที่ผ่านมานิสิตไม่มาปรึกษาแล้วเขียนมาเลย พอมาส่งก็ต้องแก้ไขมาก สิ่งนี้ก็คือปัญหาแบบหนึ่ง

การรวบรวมข้อมูล

ในความคิดเห็นของ พระมหาสมบุรณ์ วุฑฒิกโร,ดร.

การรวบรวมข้อมูลนั้น ขึ้นอยู่กับลักษณะของงานวิจัยว่าเป็นแบบเชิงปริมาณหรือคุณภาพ ถ้าปริมาณแจกแบบสอบถามก็มี คุณภาพด้วยการสัมภาษณ์ก็มี ก็จะเป็นการเก็บข้อมูลสองแบบ ส่วนใหญ่สาขาพระพุทธศาสนาไม่ค่อยมีการทำเชิงปริมาณ เราเน้นให้ศึกษาคัมภีร์ ไม่เหมือนสายสังคมศาสตร์ การรวบรวมข้อมูลจากคัมภีร์ เช่น พระไตรปิฎก อรรถกถา ฎีกา แล้วนำมาประยุกต์ใช้ เราจะเน้นในการ



รวบรวมข้อมูลในรูปแบบนี้มากกว่า หรือหากจะต้องมีการสัมภาษณ์ก็ต้องเข้าไปหาผู้รู้ในเรื่องนั้นให้ได้ โดยจับหลักให้ได้ว่าบุคคลผู้นั้นรู้ถูกต้องในเรื่องนั้นๆ รู้ลึกในเรื่องนั้น แต่ถ้าเป็นภาคสนามก็จะให้ทำในรูปแบบเชิงคุณภาพมากกว่า เพราะต้องการความเป็นเอกลักษณ์ของตัวเองให้ได้ แสดงความเป็นอัตลักษณ์ของตนออกมาให้ได้

การรวบรวมข้อมูล

ในความคิดเห็นของ พระมหากฤษณะ ตรุโณ, ผศ.ดร.

เมื่อนิสิตไม่มีข้อมูลในการเขียนงาน จำเป็นอย่างยิ่งที่ตัวนิสิตเองต้องมาหาอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอคำแนะนำในการค้นหาข้อมูล ด้วยการถามว่าต้องหาข้อมูลอย่างไร จากหนังสืออะไร สิ่งนี้จำเป็นที่สุดที่จะต้องถามท่าน เพราะบางที่อาจารย์อาจจะแนะนำหนังสือได้

การรวบรวมข้อมูล

ในความคิดเห็นของ พระมหาดนัยพัชร์ คมภิรปญโญ, ดร.

ประเด็นแรก นิสิตจำนวนมากเกิดความสับสนและไม่เข้าใจในการรวบรวมข้อมูล เช่น ข้อมูลที่เป็นปฐมภูมิมีความสำคัญต่องานของเราอย่างไร ส่วนนี้เป็นเรื่องของข้อมูลปฐมภูมิ ดังนั้นคัมภีร์ปฐมภูมิหรือเอกสารชั้นปฐมภูมินั้น นิสิตเองจะต้องศึกษาให้กระจ่างก่อน เพื่อง่ายต่อการเข้าใจในงาน นอกจากส่วนที่กล่าวมาแล้วนี้ นิสิตจำนวนมากมีข้อมูลที่เป็นหนังสือและเอกสาร ไฟล์อิเล็กทรอนิกส์ที่เป็นจำนวนมาก จึงทำให้เกิดความสับสนว่าข้อมูลเหล่านี้เกี่ยวข้องกับงานของเราหรือไม่ประการใด

ประเด็นที่สอง ถ้าเราไม่มีความชัดเจนในเรื่องทิศทางหรือแนวคิด เพราะถ้าเราไม่ชัดเจนกับข้อมูลที่เกี่ยวข้องนี้จะส่งผลให้เราเองทำงานยาก

ประเด็นที่สาม นิสิตรวบรวมข้อมูลแล้ว แต่การบริหารจัดการกับข้อมูลไม่เป็น หมายถึง พอนิสิตนำข้อมูลมาแล้วก็ไม่สามารถที่จะรู้ได้ว่า อะไรคือความหมาย อะไร



คือลักษณะ อะไรคือประเภท อะไรคือความเหมือน อะไรคือความต่าง แยกแยะไม่ได้ จนทำให้งานวิจัยของนิสิตเป็นจำนวนมากกลายเป็นว่านำข้อมูลที่ไม่เกี่ยวข้องมาด้วย

แนวทางการแก้ไขปัญหา การรวบรวมข้อมูลนั้น ต้องคิดก่อนว่าชื่อเรื่องที่เราตั้งจะต้องใช้แนวคิดและทฤษฎีอะไรบ้าง วัตถุประสงค์เรามีอะไรบ้าง และกำหนดว่าเราควรจะศึกษาในขอบเขตแค่ไหน เพื่อเป็นการง่ายในการรวบรวม

ประเด็นแรก ข้อมูลภาคสนาม จากประสบการณ์ที่ไปสอบวิทยานิพนธ์มา พบว่าผู้ทำวิจัยจำนวนมากนั้น เลือกกุ่มเป้าหมายหรือพื้นที่กว้างเกินไป หรือมีจำนวนมากเกินไป ทำให้การศึกษามีปัญหา สิ่งนี้เป็นข้อจำกัดที่เราต้องเลือก

ประเด็นที่สอง การสัมภาษณ์เชิงลึก ในเชิงคุณภาพจะไม่ค่อยมีปัญหา แต่ในเชิงปริมาณจะมีปัญหามาก เช่น การไปสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ที่มีประสบการณ์ ปัญหาคือ ท่านไม่ค่อยมีเวลา และการเข้าพบท่านก็ไม่สะดวกนัก เนื่องจากภาระหน้าที่ท่านมีมาก เพราะฉะนั้นการสัมภาษณ์เชิงลึกจะมีปัญหาในการเข้าถึงผู้เชี่ยวชาญ โดยเฉพาะ ปัญหาอีกอย่างคือ บางครั้งท่านมักจะให้ผู้อื่นส่งข้อมูลมา เช่น เลขา ข้อมูลที่เราได้มาจึงมักก็ไม่ตรงกับสิ่งที่เราต้องการ

ประเด็นที่สาม ในการทำวิจัยเชิงคุณภาพก็ดี ในเชิงปริมาณดี บางครั้งจะมีการจัดกลุ่ม การจัดกลุ่มนี้เป็นทั้งข้อดีและข้อเสีย ข้อดีก็คือเราฟังความหลากหลายจากผู้ที่มีความรู้ต่างๆ แต่บางครั้งการที่เราเชิญผู้ทรงคุณวุฒิมาแสดงความคิดเห็นนั้น เราต้องการความหลากหลายทางความคิด อีกประการคือ การจัดกลุ่มนั้น บางครั้งเราทำเป็นพิธี เมื่อผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิมาให้ความรู้ซึ่งมีมากมาย แต่ตัวนิสิตไม่สามารถจะจับประเด็นได้ และก็สรุปเนื้อหาไปเรียบเรียงเอง

แนวทางการแก้ไขปัญหา การรวบรวมข้อมูล ทั้งข้อมูลภาคสนาม และการสัมภาษณ์เชิงลึกนั้น นิสิตเองจะต้องสำรวจ กลุ่มเป้าหมายกับแนวคิดต่างๆ ที่ตรงกับงานที่เราศึกษา



การรวบรวมข้อมูล

ในความคิดเห็นของ พระมหาทวี มหาปัญญา, ผศ.ดร.

ในส่วนของการรวบรวมข้อมูลนั้น มีข้อมูลภาคสนาม การสัมภาษณ์เชิงลึก หรือโฟกัสกรุป ผมก็มีประสบการณ์ตอนที่ไปเรียนเขียนวิจัยกับ ม.มหิดลฯ ที่ภาควิชาประชากรศาสตร์ การรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับพระไตรปิฎก อรรถกถา ฎีกา ตอนนี้มันมีงานที่รวบรวมแล้ว ถ้าเราไม่สามารถจะแยกแยะได้ว่าพระไตรปิฎกเล่มไหนพูดถึงเรื่องอะไร ให้เราไปดูงานที่รวบรวมไว้แล้ว เช่น พระไตรปิฎกฉบับประชาชน ก่อนก็ได้ และงานของอาจารย์บรรจบ บรรณรุจิ ท่านทำเรื่องการจัดคำสอนของพระพุทธเจ้าเป็นหมวดหมู่พระไตรปิฎกนิกายและวรรค มันก็จะเป็นเครื่องมือในการที่จะทำให้เราารู้เลยว่าพระไตรปิฎกแต่ละสูตร เรื่องที่เราสนใจอยู่ตรงไหน เมื่อเราทราบแล้วก็จะไปศึกษาเรื่องนั้นได้โดยตรง แต่ส่วนหนึ่งที่จะต้องทำความเข้าใจเวลาเข้าไปหาข้อมูลจากคัมภีร์ต่างๆ เราจะต้องมีคำถามอยู่ในใจแล้ว เวลาไปแล้วเราจึงจะเห็นคำตอบ

การรวบรวมข้อมูล

ในความคิดเห็นของ พระมหาพรชัย สิริวิโร,ดร.

ให้นิสิตคิดว่าแต่ละเล่มกล่าวถึงเรื่องอะไร เพราะหนังสือทุกเล่มไม่ได้กล่าวในเรื่องเดียวกัน อยากจะให้ทำความเข้าใจให้ชัดเจนว่าในพระไตรปิฎกมีเนื้อหามากมาย แต่เราต้องเข้าใจตามหมวดหมู่ของพระไตรปิฎก

ข้อมูลภาคสนามนี้เป็นเรื่องสำคัญ เพราะฉะนั้นเราจะลงภาคสนามได้เราต้องรู้ว่าเรากำลังหาอะไร ถ้าเราจะไปสัมภาษณ์ เราจะไปแจกแบบสอบถาม ไปสัมภาษณ์เชิงลึก โจทย์เราจะต้องชัด เราต้องการคำถามพวกนี้เพื่อไปตอบโจทย์อะไร เช่น ตอนนั้นที่ลงไปทำนมะขามเตี้ยไปทำโฟกัสกรุปในเรื่องของไทยทรงดำ ก็ได้เข้าไปในชุมชน ไปถิ่นของไทยทรงดำเลย ก็ได้ไปคุยกับปราชญ์ที่มีความรู้ของไทยทรงดำ และคำถามที่



เราจะไปถามต้องพร้อมแล้ว คำถามเหล่านี้จะต้องโยงไปสู่วัตถุประสงค์ที่เราต้องการศึกษา การสัมภาษณ์ก็เช่นกัน ตรงนี้ต้องมีความพร้อม ต้องฝึกและไปปรึกษาจากผู้รู้ถึงขั้นตอนที่หนึ่ง สอง สาม ตามลำดับ

แนวทางการแก้ไขปัญหา ในส่วนข้อมูลภาคสนาม นิสิตจะต้องเรียนรู้จากผู้ที่มีความสามารถก่อน เข้าหาอาจารย์ที่ปรึกษาให้ได้ หรือเข้าหาผู้เชี่ยวชาญให้ได้ การสัมภาษณ์เชิงลึกก็เหมือนกัน นิสิตต้องตั้งคำถามก่อน แล้วเรียนรู้ในการปรับกระบวนการให้ได้ บางสิ่งที่นิสิตต้องเข้าใจและอดทนมากๆ ในการเข้าไปสัมภาษณ์ การโฟกัสกรุป คือนิสิตจะต้องเข้าใจในการตั้งคำถาม

การรวบรวมข้อมูล

ในความคิดเห็นของ ผศ.ดร.แม่ชีกฤษณา รักษาโฉม

หลังจากที่เรากำหนดแนวทางในการเขียนตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้แล้วนั้น ก็คือการหาข้อมูลมาเขียนงาน การหาข้อมูลส่วนมากจะเป็นการหาจากจากคัมภีร์ เช่น พระไตรปิฎก อรรถกถา ฎีกา และหนังสือต่างๆ ที่เป็นข้อมูลทางวิชาการ เพื่อนำมาเขียนในงานของเรา

แนวทางการแก้ไขปัญหา การหาข้อมูลเป็นปัญหาต่อนิสิตมาก เพราะไม่รู้ว่าจะไปหาข้อมูลที่ไหน ในฐานะเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาก็บอกให้ไปหาข้อมูลในพระไตรปิฎก เล่มนี้ๆ ในสาขาพุทธศาสนาไม่ค่อยใช้ข้อมูลภาคสนามในการเขียนวิทยานิพนธ์ ส่วนมากการเขียนงานวิทยานิพนธ์ที่เป็นการลงภาคสนามจะเป็นงานทางสังคมศาสตร์มากกว่า



การรวบรวมข้อมูล

ในความคิดเห็นของ ศ.ดร. วัชร งามจิตรเจริญ

- ๑) นิสิตไม่ทราบวิธีการเก็บข้อมูล
- ๒) นิสิตไม่มีหรือไม่รู้แหล่งข้อมูล
- ๓) นิสิตไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลเพราะไม่รู้ภาษาที่บันทึกข้อมูลนั้น

แนวทางการแก้ไขปัญหา

- ๑) ที่ปรึกษาควรแนะนำแนวทางการเก็บข้อมูล เช่น การหาข้อมูลจากการดูสารบัญ บทคัดย่อ และดรชনীท้ายหนังสือ การใช้บัตรบันทึกหรือสมุดจดบันทึกในการเก็บข้อมูล
- ๒) ในกรณีนิสิตไม่มีหรือไม่รู้แหล่งข้อมูล ถ้าที่ปรึกษารู้ ก็ควรบอกนิสิต หรือแนะนำให้ไปสอบถามผู้รู้เกี่ยวกับเรื่องที่นิสิตกำลังศึกษา
- ๓) ถ้านิสิตไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลเพราะไม่รู้ภาษาที่บันทึกข้อมูลนั้น ก็อาจแนะนำหรือหาผู้รู้ภาษานั้นๆ มาช่วยนิสิต

การรวบรวมข้อมูลภาคสนาม การสัมภาษณ์เชิงลึก การFocus Group

- ๑) นิสิตไม่ทราบว่าควรดำเนินการอย่างไรในการสัมภาษณ์
- ๒) นิสิตไม่สามารถสัมภาษณ์ผู้ที่ต้องการสัมภาษณ์บางคนได้
- ๓) นิสิตไม่ทราบแนวทางการจัดทำ Focus Group

แนวทางการแก้ไขปัญหา ๑) ที่ปรึกษาควรแนะนำว่าในการสัมภาษณ์นิสิตต้องทำอย่างไร ตัวอย่างเช่น ควรติดต่อขอสัมภาษณ์และส่งคำถามให้ผู้จะให้สัมภาษณ์อ่านเพื่อเตรียมตัวก่อน ควรมีเครื่องบันทึกคำสัมภาษณ์และจดบันทึกประเด็นสำคัญของคำให้สัมภาษณ์



๒) ที่ปรึกษาควรแนะนำวิธีแก้ปัญหากรณีไม่สามารถสัมภาษณ์ผู้ที่ต้องการจะสัมภาษณ์บางคนได้ โดยการแนะนำคนอื่นให้สัมภาษณ์แทน หรือหากมีจำนวนผู้ให้สัมภาษณ์มากพอสมควรแล้วก็อาจเอาเท่าที่สัมภาษณ์ได้แล้ว

๓) การทำ Focus Group ควรมีการวางแผนมาตั้งแต่ต้น โดยปรึกษากับที่ปรึกษาและที่ปรึกษาอาจแนะนำให้หาเพื่อนมาช่วยในการดำเนินการ รวมทั้งขอคำแนะนำจากรุ่นพี่ที่มีประสบการณ์ในเรื่องนี้

การรวบรวมข้อมูล

ในความคิดเห็นของ รศ.ดร.สมิทธิพล เนตรนิมิตร

ข้อมูลเชิงคัมภีร์ เช่น คัมภีร์พระไตรปิฎก หรือบทความทางวิชาการอะไรเขียนสามารถนำมาสนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์ให้ดูสมจริงสมจัง โดยสรุปว่า เพราะดั่งนั้นข้าพเจ้าจึงจะทำเรื่องนี้โดยมีวัตถุประสงค์ ๑), ๒), ๓)

การรวบรวมข้อมูล

ในความคิดเห็นของ รศ.ดร.ประเวศ อินทองปาน

ประเด็นปัญหาคือ ตัวนิสิตเองไม่ค่อยได้อ่านหนังสือ และไม่เข้าหาอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อสอบถามในการหาข้อมูล พระไตรปิฎก อรรถกถา ฎีกา ถ้าวิจัยเชิงคุณภาพจะค้นคว้าเอกสารและวารสารต่างๆ ปัญหาการศึกษาข้อมูลคือ นิสิตลอกมาจากวิทยานิพนธ์ที่เขาทำแล้วโดยไม่ศึกษามาจากปฐมภูมิ จึงทำให้ได้ข้อมูลมาผิด ไม่ตรงกับความจริง หรืออ้างข้อมูลพระไตรปิฎกมาผิดเล่ม เพราะว่าพระไตรปิฎกมีอยู่หลายชุด นิสิตต้องอ้างอิงให้ถูกเล่ม นี่ก็คือปัญหาหนึ่ง



ถ้าวิจัยเชิงปริมาณ ข้อมูลภาคสนามก็คือการแจกแบบสอบถาม ปัญหาคือตั้งคำถามไม่ตรงประเด็น การสัมภาษณ์เชิงลึกก็เช่นกัน ที่เป็นปัญหาคือนิตยสารรวบรวมข้อมูลไม่มากพอ บางทีเวลาในการรวบรวมไม่พอ

อีกประเด็นคือ สาขาปรัชญาเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ การวิจัยทางปรัชญาก็จะเน้นในเรื่องหลักการแนวคิด โดยการใช้เหตุผลแบบนิรนัยและอุปนัย โดยการหาความสอดคล้องของสิ่งนั้นว่ามีความสมเหตุสมผลหรือไม่ เพราะปรัชญาเป็นกระบวนการทางความคิด หาเหตุผล วิพากษ์วิจารณ์ ได้แย้ง ส่วนศาสนานั้นเป็นกระบวนการของสังคม และเรื่องของการค้นหา ดังนั้นศาสนาจะมีวิธีการคือ หลักธรรม ศาสนาพิธี ศาสนสถาน นี่คือองค์ประกอบของศาสนา ดังนั้นปรัชญาศาสนาก็สามารถนำทั้งหลักปรัชญาและศาสนามาวิจัยได้ตามที่เราเข้าใจ และพรรณนาได้

แนวทางการแก้ไขปัญหา ให้รวบรวมข้อมูลตามวัตถุประสงค์ที่นิสิตตั้งมาสามข้อ วัตถุประสงค์ที่หนึ่งคือบทที่สอง วัตถุประสงค์ที่สองคือบทที่สาม วัตถุประสงค์ที่สามคือบทที่สี่ ตามลำดับไป และนิสิตต้องขยันอ่านหนังสือ ข้อมูลภาคสนามคือออกสัมภาษณ์หรือออกแบบสอบถาม การรวบรวมข้อมูล ควรจัดให้เป็นหมวดหมู่ในแต่ละบทที่จะเขียนจึงจะเป็นการแก้ได้ถูกทาง

การรวบรวมข้อมูล

ในความคิดเห็นของ ผศ.ดร.ประพันธ์ ศุภษร

ประเด็นแรกคือ ในเวลาที่มาพบอาจารย์ที่ปรึกษาในเรื่องของการค้นหาข้อมูลจากคัมภีร์ เช่น พระไตรปิฎก ส่วนมากแล้วอาจารย์ที่ปรึกษาก็จะเป็นเปรียญในส่วนนี้จึงไม่มีปัญหา ส่วนผู้ที่ไม่เป็นมหาเปรียญ อย่างน้อยท่านเหล่านี้ก็ผ่านการเรียนในระดับบัณฑิตและมหาบัณฑิตมาแล้ว ก็เข้าใจหลักคัมภีร์ในพระพุทศาสนาพอสมควร ก็จะพอมองเห็นได้



ประเด็นที่สองคือ ถ้าอาจารย์ที่จบมาจากสายที่ไม่เป็นมหาเปรียญมาก่อนก็จะให้เป็นการศึกษาในรูปแบบของการประยุกต์หลักธรรมเพื่อนำไปใช้ แต่ถ้าเป็นอาจารย์ที่เป็นมหาเปรียญก็จะให้ดูแลทางด้านหลักธรรม คือ ให้ดูแลนิสิตที่ทำงานเกี่ยวกับการแปลคัมภีร์ ก็จะเป็นการแก้ปัญหาในลักษณะนี้

การรวบรวมข้อมูล

ในความคิดเห็นของ ผศ.ดร.วุฒินันท์ กันทะเตียน

สิ่งนี้แล้วแต่ประเภทของงานวิจัย เช่น การวิจัยแบบเอกสาร ตัวผู้วิจัยเองต้องศึกษาให้ลึก แต่ปัญหาหลักที่สำคัญคือนิสิตเองยังทำข้อมูลไม่ลึก หมายถึง การวิเคราะห์ข้อมูลยังน้อยมาก ส่วนมากก็จะเป็นการอธิบายขยายความมากกว่า โดยไม่ได้ตอบคำถามว่าเพราะเหตุไรจึงยกหลักธรรมนี้ขึ้นมา มีแต่ Know what ไม่มี Know how คือทำไมจึงยกหัวข้อนี้มา ปัญหาที่พบคือหากเป็นเอกสาร นิสิตต้องศึกษาเอกสารให้ครอบคลุม ข้อมูลนั้นสามารถหาได้จากพระไตรปิฎก อรรถกถาฎีกา และประเด็นปัญหาอีกอย่างคือ มีการอ้างข้อมูลมาจากเว็บไซต์ต่างๆ ทั้งในระดับมหาบัณฑิตและดุขฎิบัณฑิต ไม่ได้อ้างมาจากหนังสือ ซึ่งจริงๆ แล้วควรค้นมาจากหนังสือ

การรวบรวมข้อมูลที่เป็นปัญหาก็คือ มีการนำข้อมูลที่ยังไม่ได้วิเคราะห์มาใช้มาเรียงกันไว้ โดยไม่ได้มีการวิเคราะห์ นี่คือประเด็นปัญหาหลัก

ในการกำหนดประเด็นเพื่อไปเก็บข้อมูลนั้น การเข้าหาผู้ที่มีความรู้ไม่ค่อยเป็นห่วงมากนัก แต่สิ่งที่เป็นห่วงก็คือ ทิศทางในการกำหนดประเด็น หรือในการเก็บข้อมูลไม่ตรงกับสิ่งที่ต้องการทราบ จึงทำให้ได้ข้อมูลมาแบบไม่ชัดเจน คลุมเครือ

การสัมภาษณ์เชิงลึก คือ นิสิตยังไม่เข้าใจที่จะใช้เครื่องมือตัวนี้อย่างเข้าใจ จึงอยากจะให้ทางบัณฑิตวิทยาลัยศึกษาและออกแบบเครื่องมือนี้มาให้ชัดเจน หมายถึง เครื่องมือในการออกแบบการสัมภาษณ์ ตัวนิสิตเองจะต้องทำเองและเข้าใจเองนะ

การโพกักรูป นิสิตต้องเข้าใจก่อน พอลงมือทำแล้วจะได้ไม่ต้องเกิดความสงสัยว่าทำอะไร ยังไง



แนวทางการแก้ไขปัญหา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยตอนนี้เปิดหลักสูตรกว้างทั้งบรรพชิตและคฤหัสถ์ ต้องให้มีความเป็นพระพุทธานามากขึ้น โดยการคิดหัวข้อวิทยานิพนธ์ และงานวิจัยให้มีความโดดเด่นมากกว่านี้ นำศาสตร์อื่นที่จะมาสนับสนุนให้น้อยๆ แต่ขอให้เป็นข้อมูลจากพระไตรปิฎกเป็นส่วนมาก

การรวบรวมข้อมูล

ในความคิดเห็นของ ดร. วีระชาติ นิมอนงค์

ต้องประกอบด้วยข้อมูลจาก ๒ แหล่งคือ ๑) ปฐมภูมิ คือ คัมภีร์ทางศาสนา หรือปรัชญาที่เป็นงานเขียนของศาสนาหรือนักคิดที่เรากำลังทำวิจัย ๒) ทุติยภูมิ คือ หนังสือตำราที่นักคิดเขียนถึงแนวคิดของศาสนาหรือสำนักปรัชญานั้นๆ หรือนักคิดคนนั้นๆ บทความจากวารสารถือเป็นสิ่งสำคัญเพราะเป็นงานที่ทันต่อเหตุการณ์ มีความสำคัญไม่แพ้งานปฐมภูมิทีเดียว

แนวทางการแก้ไขปัญหา ต้องอดทนในการอ่านต้นฉบับ พยายามคุยกับผู้รู้ หรืออาจารย์ท่านอื่นด้วย นอกจากที่ปรึกษาตัวเอง

สำหรับงานวิจัยทางด้านปรัชญา นักวิจัยไม่ต้องลงมือสร้างข้อมูลภาคสนาม หรือแบบสอบถามหรือการสัมภาษณ์ แต่สามารถนำข้อมูลเหล่านั้นที่นักวิจัยด้านอื่นทำไว้แล้วมาวิพากษ์วิจารณ์ได้ ส่วนงานวิจัยด้านศาสนานั้น นักวิจัยสามารถลงมือทำข้อมูลภาคสนามได้ แต่ส่วนมากก็เป็นการสัมภาษณ์เชิงลึกเท่านั้น แจกแบบสอบถามบ้าง แต่ไม่มาก ทำเพียงประกอบการวิเคราะห์เล็กน้อยเท่านั้น แต่อาจมีการทำ Focus Group ได้

แนวทางการแก้ไขปัญหา ควรมีการสังเกตแบบมีส่วนร่วมในหัวข้อวิจัยทางด้านศาสนาด้วย ต้องทำเองจะดีมาก ให้ผู้วิจัยทำด้วยก็ได้



การรวบรวมข้อมูล

ในความคิดเห็นของ ดร.อำนาจ บัวศิริ

การรวบรวมข้อมูลจากคัมภีร์หรือจากการรวบรวมแบบภาคสนามก็เช่นกัน เราจะแก้ไขได้ที่เราจะไม่ออกนอกกรอบแนวคิดที่เราตั้งไว้ ประเด็นหลักคือ ไม่ต้องกังวลว่างานที่เราเขียนจะเป็นงานวิจัยเชิงปริมาณหรือเชิงคุณภาพ สำคัญที่สุดเราจะต้องมาเขียนเรียงก่อนว่า สิ่งที่เราต้องการรู้อะไรเราจะทำอย่างไรให้ได้มา เช่น อาจจะทำแบบสอบถาม สัมภาษณ์ หรือทดลอง แล้วเราก็เขียนตามขั้นตอน

การเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามก็เช่นกัน หากนิสิตเองจับประเด็นไม่ชัดแล้ว ในการลงไปสัมภาษณ์ภาคสนามก็ไม่ได้อะไร ทำให้เสียเวลา หมายถึงเราจะไปสัมภาษณ์อะไร สัมภาษณ์แล้วเราจะได้อะไร จนไม่สามารถจะกำหนดเป้าหมายได้ ส่วนใหญ่ก็จะเป็นการไปถามเอาประเด็นที่อยากได้คำตอบตั้งแต่ที่แรก เช่นทำไง จะทำไง ดังนั้น ผู้ที่ให้สัมภาษณ์เขาไม่ได้เป็นผู้เชี่ยวชาญโดยตรง ซึ่งเขาอาจจะเกี่ยว แต่ไม่ใช่ผู้เชี่ยวชาญโดยตรง เขาก็ตอบตามที่เขาเองเข้าใจ เพราะฉะนั้นประเด็นจึงออกมาแบบนี้หมดเลย อย่างเช่นจะถามเรื่องเทคนิค ซึ่งเทคนิคคือสิ่งที่เรารวบรวมมาแล้วก็จับประเด็นปัญหา แต่เรากลับถามว่า แล้วเทคนิคคืออะไร ผู้ตอบเขาก็ตอบตามความคิดเห็นของเขา ซึ่งก็ไม่ตรงกับปัญหาในวัตถุประสงค์ที่เราอยากจะได้

แนวทางการแก้ไขปัญหา การเก็บข้อมูลเราต้องรู้ว่าข้อมูลนั้นเป็นข้อมูลประเภทไหน จึงจะสามารถนำข้อมูลนั้นไปวิเคราะห์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การรวบรวมข้อมูล

ในความคิดเห็นของ ดร.แสวง นิลนามะ

การรวบรวมข้อมูลจากคัมภีร์ เช่น พระไตรปิฎก อรรถกถา ฎีกา ข้อมูลภาคสนาม วิเคราะห์เชิงลึก การรวบรวมข้อมูลจากคัมภีร์นั้น ตอนนี้อยู่ มจร. เรามีอัตลักษณ์อย่างหนึ่ง ก็คือต้องอ้างอิงจาก มจร. แต่ปัญหาของนิสิตบางทีก็มักง่าย อาจารย์ก็



ไม่อ่านงานลูกศิษย์ เห็นคำว่า “ดูก่อน” แสดงว่าเป็นฉบับอื่นแน่นอนก็ตัดทิ้ง ลูกศิษย์ก็หัวหมอตงตรงไหนมี “ดูก่อน” ก็ตัด “ดูก่อน” ออก แล้วอาจารย์ก็ด่วนสรุปว่าพอไม่มี “ดูก่อน” คือฉบับ มจร. เพราะฉะนั้นคืออาจารย์ต้องอ่าน ผมอ่านหมดแหละครับ พออ้างพระไตรปิฎกมาบางที่เจอลูกศิษย์หัวหมอตัดคำว่า “ดูก่อน” ออก เราจะไปอนุมานว่าเป็นฉบับ มจร. ไม่ได้ เพราะฉบับ มจร. นี้มีอัตลักษณ์ คือ ไม่มีคำว่า “ดูก่อน” ต้องอ่าน ต้องไล่ดูคัมภีร์ เพราะผมถือว่างานทางด้านปรัชญาที่ดี ศาสนาที่ดี อะไรก็ตามต่างๆ ไม่ว่าจะพุทธจิตวิทยา จิตวิทยาเชิงพุทธ พุทธบริหารงานศึกษา บริหารการศึกษาแบบพุทธ พอคำว่าแบบพุทธมันต้องอิงไปจากคัมภีร์ เมื่ออิงไปจากคัมภีร์แล้วมันผิดเพี้ยน แล้วคนข้างนอกเขามาอ่าน บางคนก็มีความมั่งง่าย แล้วอาจารย์ก็ไม่รอบคอบ ไม่ตามอ่านตามเช็ค อย่าลืมนะครับว่าของเราเป็นสถาบัน เป็นมหาลัยสงฆ์ พอเราอ้างผิดๆ ชาวบ้านก็อ้างมาจากเรา คือเขาเชื่อจากเรา มันมีน้อยคนที่จะมีเวลามาตรวจสอบเรา เราต้องตรวจสอบกันเอง อาจารย์ที่ปรึกษาต้องตรวจสอบงานนิสิต พอออกไปอย่างน้อยเขาอ้างให้มันพลาดน้อยที่สุด คือเราอ้างเหมือนเป็น Original คนที่อ้างจากเราเป็น Second คนที่ต่อจากนี้ก็เป็น Third ไป อย่างน้อยถ้ามันถูกจากเรา คนอ้างคนที่สองก็ถูก คนที่สามก็ถูก แต่ถ้าคนแรกยังผิด ไม่ตัดคำว่าดูก่อนออก ไปลอกฉบับไหนมาไม่รู้ หัวหมอมาลอก อย่าลืมนะครับว่าคำที่เป็นพระพุทธพจน์นั้น แค่พยัญชนะและสระตกหายไปความหมายมันก็เปลี่ยน เพราะฉะนั้นการอ้างคัมภีร์ต้องตรวจสอบอย่างเข้มงวด

สำหรับข้อมูลภาคสนามหรือการสัมภาษณ์เชิงลึก พักหลังผมค่อนข้างต่อต้าน เพราะคำว่า In-depth Interview นี้เราไม่เข้าใจ มีนิสิต ป.เอก หลายหลักสูตร เอาเอกสารมาวางที่โต๊ะผม ให้ผมกรอก ให้ผมเขียน ผมพูดเสมอว่าการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) นี้ ข้อมูลเชิงลึกนี้เขาไม่ได้หมายถึงข้อมูลที่เขียนลงในกระดาษ เป็นตัวอักษรอธิบาย ในนั้นมันมีข้อจำกัดหลายอย่าง คุณเชื่อได้อย่างไรว่าผมเขียนด้วยตัวเอง ลายเซ็นเท่านั้นที่เป็นของผม บางคนไม่เขียนเอง ให้คนอื่นพิมพ์ให้ ให้เจ้าหน้าที่พิมพ์ให้ ฉะนั้นการสัมภาษณ์เชิงลึกนี้หมายถึงว่าคนที่สัมภาษณ์ต้องไปนั่งคุย เห็นสีหน้าใบหน้าบางอย่าง เราสามารถอนุมานได้ว่าเขาไม่สบาย



อารมณ์ความรู้สึกเขาเป็นอย่างไร มองสถานการณ์บ้านเมืองเป็นอย่างไร ถ้าลูกศิษย์ไม่จับก็มีปัญหาต่อหลักสูตร และดูเหมือนบางหลักสูตรของบัณฑิตวิทยาลัยตอนนี้ก็ปิดรับนิสิต เนื่องจากมีนิสิตตกค้างไม่จบ แล้วมีผลต่อหลักสูตร เพราะฉะนั้นหลักสูตรอื่นๆ จึงเร่งให้ลูกศิษย์จบ พอเร่งมากๆ มันเหมือนบมแก๊ส ก็เหมือนข้อมูลภาคสนาม ข้อมูลเชิงสถิติ เพราะฉะนั้น การวิเคราะห์ข้อมูลภาคสนาม ข้อมูลเชิงปริมาณ สถิติ นี้มันก็เป็นปัญหาสืบเนื่องจากข้อมูลภาคสนามและการสัมภาษณ์เชิงลึก เมื่อเราได้ข้อมูลภาคสนามมาผิดๆ คือไม่ได้ตามขั้นตอนจริงๆ ข้อมูลเชิงลึกก็ไม่ได้มาจากการสัมภาษณ์จริงๆ เมื่อมันมาแปลความเป็นสถิติที่ดี มาแปลความเป็นผลการวิจัยที่ดี คือการได้ข้อมูลมาผิดๆ ผลที่ได้ก็จะผิดตามนั้น ตรงนี้จะแก้อย่างไร?

การรวบรวมข้อมูล

ในความคิดเห็นของ ดร.บุญเลิศ โอรุสสุ

ประเด็นในการหาข้อมูล เช่น ประเภทของงานวิจัย (หรือวิทยานิพนธ์) ประเภทของข้อมูล จากการที่เราหาที่ปรึกษามาแล้วนั้นเราก็มาหาข้อมูลในการเขียนงานของเราที่มีความเกี่ยวข้องในงานที่เราจะเขียนจริงๆ เช่น พระไตรปิฎก อรรถกถา ฎีกา หรือหนังสือวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องก็งานเรา หมายถึง เอกสารงานวิจัย ประเภทไหนบ้าง ? สํารวจอย่างไร ? จำนวนกี่เล่ม เหตุผลที่ต้องสํารวจ แล้วรวบรวมเพื่อดําเนินการเขียนต่อไป



การวิเคราะห์ข้อมูลและเขียนวิทยานิพนธ์

ในความคิดเห็นของ พระศรีคัมภีรญาณ, ศ. ดร.

การเขียนวิทยานิพนธ์ก็คือ เขียนตามประเด็นที่เราได้กำหนดไว้แต่แรก เช่น เรื่องของหลักธรรม เราก็จับหลักธรรมมา กล่าวถึงความหมายประเภทประเด็นแล้วสิ่งที่เราจะทำงานวิจัย ไม่ว่าจะสาขาใด ประเด็นการเขียนก็เขียนตามวัตถุประสงค์ แล้วตั้งปัญหา แล้วก็ตั้งนิยามศัพท์ในการวิจัย

ปัญหาคือการที่เราานิยามศัพท์นั้น เราตั้งคานิยามศัพท์แบบตามๆ กันไป ในการแก้ปัญหาก็คือ เราต้องนิยามศัพท์ให้ถูกหลักกับงานของเรา และจะนิยามก็คำคือ ๑) คำที่ปรากฏในชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ให้นิสิตไปดูในชื่อเรื่องว่าคำไหนเป็นคำใหญ่และสำคัญ ๒) คำที่ปรากฏในวิทยานิพนธ์มาก แล้วเป็นคำที่รู้จักเฉพาะในวงวิชาการในสายสาขานั้นๆ ๓) คำที่มีหลายความหมาย เราต้องนำมานิยามความหมายเสร็จแล้วเราก็บอกว่าในวิทยานิพนธ์ของเราจะใช้ความหมายนี้ และควรนิยามไม่มากเกินไปและน้อยเกินไป

การสำรวจเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง หมายถึงเอกสารที่ว่าด้วยเรื่องนั้นทั้งเล่ม เช่น หนังสือและงานวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้อง ประมาณ ๑๐ เล่มขึ้นไป

การเขียนวิธีการดำเนินการวิจัย คือ การรวบรวมเอกสาร การสัมภาษณ์ การตั้งคำถาม การตรวจสอบคำถาม สิ่งนี้ต้องเขียนให้ละเอียด

การวิเคราะห์ข้อมูลและเขียนวิทยานิพนธ์

ในความคิดเห็นของ พระสุธีธรรมานุวัตร, ผศ.ดร.

นิสิตเองจะต้องมาปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาให้มาก แล้วจึงดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลและเขียนสิ่งที่เราได้ค้นคว้าและวิเคราะห์มา



การวิเคราะห์ข้อมูลและเขียนวิทยานิพนธ์ ในความคิดเห็นของ พระมหาสมบุญ วุฑฒิกโร,ดร.

ในการเขียนวิทยานิพนธ์ เรื่องของภาษานี้จัดเป็นปัญหามากที่สุด เช่น ภาษาบาลี ภาษาอังกฤษ แล้วที่เป็นปัญหามากที่สุด คือภาษาไทยมีมากที่สุด คือ ด้วยการใช้ภาษาเขียนยังไม่คล่อง เนื่องจากนิสิตส่วนใหญ่ประมาณ ๗๐ - ๘๐ % ขาดทักษะการเขียน ไม่เคยฝึกเขียนมา หมายถึงบางท่านที่มาเรียนระดับมหาบัณฑิตเลย หรืออาจจะผ่านในระดับบัณฑิตมาแล้ว แต่การเขียนในระดับบัณฑิตเป็นเพียงการเขียนงานรายงาน เพราะฉะนั้นปัญหาในเรื่องของภาษาเขียนเป็นปัญหาใหญ่ที่สุด ที่ปรากฏในงานวิจัย และอีกปัญหาก็คือ นิสิตไม่สามารถสร้างภาษาที่เป็นของตัวเอง มีแต่เอางานของคนอื่นมาพูดเป็นภาษาเขา คือ ไม่สามารถสื่อสารงานที่เขียนมาเป็นภาษาทางวิชาการตลอดทั้งเล่มได้

การวิเคราะห์ข้อมูลและเขียนวิทยานิพนธ์ ในความคิดเห็นของ พระมหาภคณณะ ตรุโณ,ผศ.ดร.

เรื่องของการเขียนงานจะเขียนอย่างไรนั้น ต้องเขียนมาให้อาจารย์อ่านดูก่อน อาจารย์ท่านจึงจะชี้ได้ว่าอันนี้ยังใช้ไม่ได้ อันนี้ใช้ได้และต้องปรับปรุงตรงไหน วิธีเขียนที่ถูกต้องจะต้องเป็นแบบนี้

ปัญหาส่วนใหญ่ที่นิสิตที่มาหาไม่มั่นใจให้อ่าน หมายถึงไม่ได้เขียนมาเลย คือ มาคุยแล้วแต่ไม่เขียนสักที มาทีไรก็มาคุย นิสิตเองไม่เขียนมาสักที มาทีไรก็มามือเปล่า ฉะนั้นแล้วนิสิตต้องเขียนมา จะถูกจะผิดอย่างไรก็ต้องเขียนมา อาจารย์ที่ปรึกษาจะได้แนะนำได้ แต่นิสิตไม่มีอะไรมาเลย อาจารย์ที่ปรึกษาก็ไม่รู้จะแนะนำอย่างไรในเรื่องของการเขียน



ปัญหาอีกประการคือ นิสิตจบคอร์สแล้วหายไป จึงไม่มีความก้าวหน้าในเรื่องของการเขียน ให้มหาวิทยาลัยอาทิตย์ละครั้งหรือสองครั้ง มาอ่านวิทยานิพนธ์ของคนที่จบแล้วว่าเขาเขียนอย่างไร มาอ่านดูว่าเขาเขียนอย่างไร เพื่อให้เกิดความคิดในการเขียนงานของเรา

ประเด็นอีกอย่างคือ เวลาในการเขียน เมื่อเราตัดสินใจมาเป็นนิสิตแล้วต้องจัดเวลาให้ดีที่สุด เพราะบางท่านต้องทำงานด้วย แต่ก็พยายามใช้เวลาทั้งหมดในการเขียนงาน คือ เราต้องใช้หลัก ๓ กับ ๘ คือ วันหนึ่งมี ๒๔ ชั่วโมง แบ่งเป็น ๓ ช่วงๆ ละ ๘ ชั่วโมง คือ

เวลาของการทำงานที่เป็นอาชีพของเราเอง ๘ ชั่วโมง

เวลาในการเรียนรู้ หมายถึงเวลาในการค้นหาข้อมูลในการเขียนวิทยานิพนธ์ ๘ ชั่วโมง คืออย่างน้อยต้องอยู่กับงานเขียนของเราเองให้ถึง ๘ ชั่วโมง

เวลาในการพักผ่อนและทำกิจกรรมอื่นของเราเอง ๘ ชั่วโมง หรือว่ากำหนดให้ได้ว่าวันนี้ข้าพเจ้าจะต้องเขียนงานให้ได้ ๒ แผ่นขึ้นไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและเขียนวิทยานิพนธ์

ในความคิดเห็นของ พระมหาดนัยพัชร์ คมภีรปญโญ, ดร.

จากการหาข้อมูลและนำมาสู่ขั้นตอนการเขียน เมื่อเราได้ข้อมูลมาแล้วเราก็สามารถที่จะเขียนงานได้ในรูปแบบของวิทยานิพนธ์

ประเด็นแรก การวิเคราะห์ข้อมูล เป็นผลมาจากการรวบรวมข้อมูล ถ้านิสิตรวบรวมข้อมูลไม่เป็น ก็จะส่งผลกระทบต่อในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนั้นการวิเคราะห์ข้อมูลจะไม่ชัดเจนเลยถ้านิสิตไม่เข้าใจว่ากำลังทำเรื่องอะไร และเกี่ยวข้องกับแนวคิดทฤษฎีใดบ้าง จึงทำให้การวิเคราะห์ข้อมูลนั้นเกิดปัญหา การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนใหญ่ที่พบเป็นจำนวนมากคือ นิสิตไม่เชื่อมโยงกับแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับที่ตนเองนำมาศึกษาในบทที่สองและบทที่สามในเชิงคุณภาพ



ส่วนในเชิงปริมาณ บางครั้งการวิเคราะห์ของนิสิตใช้ความคิดของตนเองมากเกินไป เช่น ตีความจากกลุ่มตัวอย่าง แต่ไม่นึกถึงเครื่องมือที่ตนเองนำมาวิจัย ไม่นึกถึงทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง และแบบสอบถาม จึงทำให้เกิดปัญหา ดังนั้นการวิเคราะห์ข้อมูล รวมไปถึงเชิงปริมาณและเชิงสถิติด้วย ถ้าผู้วิจัยไม่มีความเชี่ยวชาญและเก่งในตัวเลย ก็จะเป็นปัญหาในการวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนในการเขียนวิทยานิพนธ์นั้น นิสิตส่วนใหญ่ขาดทักษะในการนำเสนอในหลักวิชาการ ทำให้การเขียนงานของนิสิตไม่ก้าวหน้า คือตัวนิสิตเองไม่เข้าใจในการเขียนงานทางวิชาการที่มีการอ้างอิงทางวิชาการ จึงทำให้งานจำนวนหนึ่งเป็นภาษาที่ไม่เป็นวิชาการ และไม่รัดกุมเท่าที่ควร

แนวทางการแก้ไขปัญหา ถ้านิสิตเข้าใจการบริหารจัดการกับข้อมูลที่เป็นระบบ ก็จะส่งผลให้การเขียนเป็นระบบมากขึ้น ด้วยการวางข้อมูลที่ได้มาให้เป็นระบบก่อน จากนั้นเราก็มาเขียนให้เป็นภาษาทางวิชาการของเรา หากไม่ทำอย่างนี้ ก็จะเป็นเหมือนการตัดแปะ ซึ่งทำให้ความน่าสนใจลดลง และสิ่งสำคัญก็คือเราจะต้องตรวจสอบประเด็นที่เขียนมานั้นว่าสอดคล้องกับงานหรือไม่ อย่งไร โดยยึดหลักตามวัตถุประสงค์ที่เราตั้งไว้

การวิเคราะห์ข้อมูลและเขียนวิทยานิพนธ์ ในความคิดเห็นของ พระมหาทวี มหาปัญญา, ผศ.ดร.

ในส่วนนี้ก็เป็นหน้าที่ของนิสิต อีกส่วนหนึ่งเราในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษา ก็วางแผนให้ในการหาข้อมูลมาเขียนงาน โดยกำหนดในการเขียนงานตามบทที่ดั่งไว้แต่เดิม และแนะนำในการสืบค้นข้อมูลในระดับปฐมภูมิ และทุติยภูมิ เพื่อจะได้เขียนงานได้ในส่วนหนึ่ง

นอกจากนี้ เราต้องอธิบายให้นิสิตเข้าใจว่าอะไรคือการเขียนงานวิจัย บางทีนิสิตบางท่านเข้าใจว่าการเขียนงานวิทยานิพนธ์ คือ การลอกข้อมูลจากหนังสือมา



อย่างเดียว โดยจะทำอะไรให้นิสิตเข้าใจว่าการวิจัย คือ การวิเคราะห์ข้อมูลที่เรา นำมาอธิบายในรูปแบบของตัวหนังสือ มิใช่ลอกของคนอื่นเขามา

การวิเคราะห์ข้อมูลและเขียนวิทยานิพนธ์ ในความคิดเห็นของ พระมหาพรชัย สิริวิโร,ดร.

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพนั้น สิ่งที่ผมเห็นว่าเป็นปัญหาที่คือนิสิตของเรานั้นมีโครงสร้างของตรรกะที่ไม่ค่อยชัด เวลาที่ไปวิเคราะห์ก็เลยไม่สามารถจะแสดงผลออกมาได้จากข้อมูลที่ตนมี ที่พบคือมีแค่สิ่งที่ผู้วิจัยนั้นคิดว่ามันควรจะ แต่ถ้าเราได้เรื่องของตรรกะที่ชัดเจน ไม่ว่าจะป็นนิรนัยหรืออุปนัย สิ่งที่เราคิดว่าจะป็นหรือไม่ป็น มันก็ต้องมาจากฐานข้อมูลที่เรามี ตรงนี้สำคัญมาก ข้อมูลภาคสนามก็เช่นเดียวกัน ข้อมูลภาคสนามก็ต้องขยับด้านนี้ คือขยับจากการวิเคราะห์ที่เราใช้วิเคราะห์ข้อมูลจากหนังสือ ภาคสนามก็เช่นกันเราก็ต้องรวบรวมให้ชัดมากที่สุด แล้วเราก็วิเคราะห์ วิเคราะห์เพื่ออะไรนั้นเราจะต้องมีไว้ในใจเสมอ เพราะฉะนั้นผู้วิจัยจะต้องปรับตัวนี้ให้ดี อย่าไปใช้ความคิดเห็นตนเองเกินจากข้อมูลที่มี มันก็จะกลายเป็นนิยายไป ส่วนข้อมูลเชิงปริมาณเกี่ยวกับสถิติ การใช้สถิติต่างๆ ก็ต้องปรึกษาอาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญด้านนี้ เช่น SPSS ก็ต้องให้คนที่ทำป็นทำ ไม่ใช่ว่าทุกคนจะทำได้

แนวทางการแก้ไขปัญหา ในส่วนนี้ถ้าเราเข้าใจการใช้ตรรกะก็เป็นสิ่งที่ไม่ยาก และต้องมีเครื่องมือในการวิเคราะห์ โดยวิเคราะห์ข้อมูลที่เราศึกษาค้นคว้ามา

สำหรับการเขียนวิทยานิพนธ์ ปัญหาสำคัญคือ นิสิตไม่เคยคิดที่จะลงมือเขียนสักที ตัวนิสิตเองมีข้อมูลแต่ไม่ยอมลงมือเขียน นิสิตต้องเขียนงานมาเพื่อให้อาจารย์ได้ตรวจ การเขียนนี้ก็ต้องมีโครงร่างมาก่อน ก็คือต้องมีวัตถุประสงค์ พอมี



วัตถุประสงค์แล้ว นำมากำหนดกรอบในการเขียน แล้วกำหนดวัตถุประสงค์ เราก็บอกว่าจะทำอะไรเราจึงเขียนเรื่องนี้ โดยบอกให้เห็นความสำคัญของปัญหา

ถ้าหากเป็นงานเขียนทางปรัชญา ให้เราจัดลำดับข้อถกเถียงให้ได้ตามลำดับ ๑-๒-๓ แล้วผู้วิจัยจะตอบคำถามนี้อย่างไร วิเคราะห์อย่างไร ต้องการหาอะไรจากข้อถกเถียงนี้ที่ยังไม่มีคำตอบ

แนวทางการแก้ไขปัญหา ให้นิสิตลงมือเขียนเลย ไม่ต้องรอ เมื่อจิตคิดในเรื่องของการเขียนก็จะสามารถเขียนงานได้ แล้วในการเขียนงานนิสิตเองจะต้องมีความอดทน อย่าคิดว่าอาจารย์ตั้งกำแพง

การวิเคราะห์ข้อมูลและเขียนวิทยานิพนธ์ ในความคิดเห็นของ ผศ.ดร.แม่ชีกฤษณา รักษาโฉม

ขั้นตอนการเขียน ก็นำข้อมูลที่เรารวบรวมมาจัดเรียงในบทต่างๆ ที่เราได้เขียนตามวัตถุประสงค์ทั้ง ๓ ข้อ ที่เราตั้งไว้แล้วตามลำดับ และดำเนินการตามแผนในการเขียนงานวิทยานิพนธ์ เมื่อเขียนแล้วก็ส่งมาให้อาจารย์ที่ปรึกษา หรือหากตัวนิสิตไม่สามารถเขียนงานได้ อาจารย์ก็เขียนนำให้แล้วก็ให้นิสิตนำไปเขียนต่อ คือเขียนให้ประมาณ ๕ บรรทัด

ขั้นตอนต่อไป ก็มีการตั้งพี่เลี้ยงในการเขียนงานให้แก่นิสิต ผู้ที่ไม่มีความสามารถในการเขียนงานเลย พี่เลี้ยงจะช่วยในการเขียนงาน

การวิเคราะห์ข้อมูลและเขียนวิทยานิพนธ์ ในความคิดเห็นของ ศ.ดร. วัชระ งามจิตรเจริญ

- ๑) นิสิตมีความล่าช้าในการเขียน
- ๒) นิสิตคิดไม่ออกว่าจะเขียนอย่างไร



แนวทางการแก้ไขปัญหา

- ๑) ที่ปรึกษาต้องคอยติดตามการเขียนวิทยานิพนธ์ของนิสิต หากเห็นล่าช้า เจียบหายไป ควรสอบถามเพื่อช่วยแก้ปัญหาและกระตุ้นให้กำลังใจ
- ๒) ที่ปรึกษาควรช่วยคิดในประเด็นที่นิสิตติดขัดเขียนไม่ได้ แนะนำแนวทางการแก้ปัญหหรือการเขียนเพื่อให้ดำเนินการต่อได้

การวิเคราะห์ข้อมูลและเขียนวิทยานิพนธ์

ในความคิดเห็นของ รศ.ดร.สมิทธิพล เนตรนิมิตร

ปัญหาเรื่องภาษาของนิสิต เช่น ภาษาอังกฤษ อย่างผมอยู่สายคัมภีร์ ทักษะทางภาษาผมค่อนข้างจะไม่ค่อยมี ผมจะให้คำปรึกษาเป็นสารนิพนธ์เป็นส่วนใหญ่ ถ้าเป็นเล่มวิทยานิพนธ์สายคัมภีร์ หากมีการเขียนภาษาที่คลุมเครือก็ต้องปรับภาษาในที่นั้น ส่วนปัญหาภาษาอังกฤษก็ยังไม่เคยเจอ (ภาษาเขียน) เรื่องภาษาไม่เป็นวิชาการ ผมก็จะบอกว่า นี่มันไม่ใช่ภาษาพูดนะเป็นภาษาเขียน ต้องไปปรับให้เป็นภาษาวิชาการ

การวิเคราะห์ข้อมูลและเขียนวิทยานิพนธ์

ในความคิดเห็นของ รศ.ดร.ประเวศ อินทองปาน

เมื่อนิสิตรวบรวมข้อมูลมาได้แล้ว ควรเข้าหาที่ปรึกษา เพื่อร่วมมือกันในการวิเคราะห์ข้อมูลที่มีอยู่นี้

ถ้าเป็นวิจัยเอกสาร การวิเคราะห์ข้อมูลจะมาจากการรวบรวมและวิเคราะห์ด้วยผู้วิจัยเอง ส่วนภาคสนาม ซึ่งเป็นการวิเคราะห์แบบปรนัยนั้น ได้ข้อมูลมาอย่างไรก็ต้องวิเคราะห์ตามนั้น



ในการเขียนวิทยานิพนธ์ ประเด็นแรก นิสิตเขียนไม่ได้และไม่เข้าใจประเด็นของเรื่องที่นิสิตเขียน นี่เป็นประเด็นหลักและประเด็นรอง ส่วนวิธีการเขียนสิ่งนี้ก็คือปัญหา แล้วนิสิตเองก็คิดไปเองว่าเขียนครั้งที่หนึ่งแล้วจะใช้ได้เลย ประเด็นที่สอง นิสิตขอความช่วยเหลือมาเรียงกันเป็นชั้น และข้อมูลนั้นไม่มีความคิดของเราเลย นี่ก็เป็นปัญหา

แนวทางการแก้ไขปัญหา คือเขียนแบบพรรณนาแล้วหาหลักฐานมาสนับสนุน แล้วก็เขียนตามหัวข้อที่เราตั้งไว้ หมายถึงตามหัวข้อหลัก หัวข้อย่อย และนำหลักฐานมาสนับสนุน คือนิสิตต้องเขียนแบบต่อเนื่อง แล้วพยายามหาข้อมูลมาเพิ่มในงานเขียน การเขียนก็คือการทำงานตามหลักที่เราตั้งมาแล้วข้างต้น

การวิเคราะห์ข้อมูลและเขียนวิทยานิพนธ์ ในความคิดเห็นของ ผศ.ดร.วุฒินันท์ ก้นทะเตียน

การวิเคราะห์ข้อมูล หมายถึง การเขียนที่ต้องมีการวิเคราะห์ตั้งแต่บทที่ ๑ บทที่ ๒ บทที่ ๓ หมายถึงต้องวิเคราะห์ทุกบท โดยไม่จำเป็นต้องรวมวิเคราะห์เฉพาะบทที่ ๔ - ๕ อย่างเดียว เพียงแต่การวิเคราะห์บทที่ ๑ - ๓ นั้นจะวิเคราะห์อย่างไรให้ต่างกับบทที่ ๔ - ๕ เพราะสิ่งที่พบเป็นปัญหามากที่สุดคือนิสิตขาดการวิเคราะห์ในรูปแบบของการร้อยเรียงในการวิเคราะห์ทั้งภาคเฉพาะและภาครวม ภาคเฉพาะหมายถึงต้องวิเคราะห์ในแต่ละบทให้ได้ ภาครวมหมายถึงนำบทที่ ๑-๒-๓ มาเป็นบทที่ ๔ และบทที่ ๕ ให้ได้ ฉะนั้นการเขียนวิเคราะห์นิตินิสิตเข้าใจว่าบทที่ ๑-๒-๓ คือ การนำเสนอข้อมูลซึ่งไม่ถูกต้อง ในรูปแบบการวิเคราะห์แบบสถิติ หมายถึงการวิเคราะห์ในการใช้เทคนิค

ส่วนการเขียนงานวิจัยหรือการเขียนวิทยานิพนธ์ อันดับแรกก็จะต้องเขียนตามลำดับ คือ มีในด้านรูปแบบ ในด้านเนื้อหา ในด้านวิเคราะห์ การเขียนปัญหาก็คือ ยังมีการลอกข้อมูลจากอีกบทมาใส่อีกบทที่เป็นเนื้อหาในเล่มนั้นแต่ต่างบท ฉะนั้น



การเขียนงานแบบนี้มันไม่ถูก และสิ่งที่เป็นห่วงมากที่สุด คือ นิสิตไม่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลทั้งเล่มให้เป็นเนื้อเดียวกันโดยการใช้เทคนิคการเขียน คือ การนำเสนอว่า บทที่ ๑-๒-๓-๔-๕ ทั้งหมดเกี่ยวข้องข้องกันอย่างไรหรือจะมองบทที่ ๒-๓ ไปหาบทที่ ๑ ก็ได้

การวิเคราะห์ข้อมูลและเขียนวิทยานิพนธ์

ในความคิดเห็นของ ดร. วีรชาติ นิ่มอนงค์

การเขียน หรือเรียกว่า การจัดระเบียบข้อมูล (Data Organization) เป็นการนำเสนอข้อมูลไปพร้อมกัน เขียนตามบทที่วางโครงสร้างตามวัตถุประสงค์

แนวทางการแก้ไขปัญหา คือ ต้องศึกษาวิธีการตรรกะ การให้เหตุผลเชิงนิรนัยและอุปนัย นำข้อมูลของคนอื่นที่ทำได้แล้วมาวิเคราะห์ แล้วก็ผลัดกันเขียนเวียนกันอ่าน และวานกันชม

การวิเคราะห์ข้อมูลและเขียนวิทยานิพนธ์

ในความคิดเห็นของ ดร.อำนาจ บัวศิริ

ในขั้นของการวิเคราะห์ข้อมูล ถ้าเราไม่ชัดเจนในเรื่องชนิดของข้อมูลที่เราได้มา เช่น ถ้าเป็นเชิงปริมาณ เราก็มารู้ข้อมูลที่เป็นตัวเลข ถ้าเราไม่เข้าใจประเภทของข้อมูล มันจะลำบากในการตีความเนื้อหาที่เราได้มา ฉะนั้นจึงลำบาก เราก็จะวิเคราะห์ที่ไม่ออก เช่น เราทำในเชิงปริมาณแต่เราไม่สามารถคำนวณในเชิงสถิติได้ จึงเกิดปัญหาในการวิเคราะห์ อีกประเด็นคือ ถ้าไม่รู้ประเภทของข้อมูลและธรรมชาติของข้อมูล เช่น เรื่องค่าเฉลี่ย ทำไม่ต้องใช้มีน (Mean) เอ็กซ์บาร์ (\bar{X}) มีเดียม (Medium) การวิจัยแบบตัวเลขก็ผิด



ส่วนการเขียนนั้น เราได้วางกรอบในการเขียนงานวิจัยเป็นขั้นเป็นตอนได้ชัดเจนไหม ถ้าเราวางกรอบไม่ชัดเจน การเขียนงานของเราก็ไม่เป็นขั้นตอน ไม่เป็นลำดับ

การวิเคราะห์ข้อมูลและเขียนวิทยานิพนธ์

ในความคิดเห็นของ ดร. แสวง นิลนามะ

แล้วที่หนักก็คือยิ่งข้อมูลงานของ มจร. เราจะเห็นนะครับ ป.โท ป.เอก ของบางหลักสูตรทำเรื่องคล้ายๆ กัน แค่เปลี่ยนพื้นที่ เปลี่ยนผู้วิจัย เช่น ทำเรื่องนี้ที่จังหวัดอ่างทอง เรื่องนี้ที่จังหวัดสุพรรณบุรี เรื่องนี้ที่จังหวัดน่าน เป็นต้น เมื่อได้ข้อมูลมาผิด การวิเคราะห์ข้อมูลภาคสนาม ข้อมูลเชิงปริมาณ สถิตินี้ เวลานำมาเขียนรายงานมันก็เขียนแบบผิดๆ รายงานผิด

ที่จริงผมมีบทความ บทความเทคนิคการเขียนงานวิจัย มีเผยแพร่ในอินเทอร์เน็ต พิมพ์คำว่า “เทคนิคการวิจัย ดร.แสวง นิลนามะ” ผมได้บอกไว้ว่างานวิจัยมันจะต้องต่างจากงานคนอื่น ๔ ด้าน คือ ๑) ความคิด ๒) ข้อมูลหรือหลักฐาน ๓) เหตุผล และ ๔) ภาษา งานวิจัยนี้ต้องต่างจากงานของคนอื่น ๔ ด้านนี้

อันดับแรกเลยเขาจะดูอย่างไรว่าคนจะมีความคิดหรือไม่คิดอย่างไร เขาจึงทำเรื่องนี้ อย่างเช่น อ่านบทแรก เราจะเห็นวัตถุประสงค์ ไปศึกษาประมาณ ๒-๓ ข้อ และตรงประเด็นต่างๆ ของความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา คือมองประเด็นปัญหาว่าคนนี่ มองประเด็นปัญหาอย่างไร มีความคิดเห็นต่อเรื่องเหล่านี้อย่างไร? ทำไมจึงอยากทำเรื่องนี้? เขาจะมองย่อหน้าสุดท้ายของความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา คือ ๑) ดูความคิด ๒) ก็จะไปดูข้อมูลหลักฐานว่าน่าเชื่อถือไหม? อ้างจากส่วนใด ยกตัวอย่างเช่น ปรัชญา งานปรัชญาของจุฬาฯ จะถามเลยว่าคุณจะศึกษาจากหนังสืออะไร? จาก “The Republic” ของใคร? Plato แล้วก็ขอดูหนังสือเล่มนั้น ท่านต้องนำเล่มนี้เข้าที่ประชุม เข้าสอบด้วยกรรมการเขาอาจจะบอกว่าเล่มนี้เก่าแล้ว ยังไม่ได้รับการชำระ นี่คือเขาขอดูข้อมูลหลักฐาน คือข้อมูลหลักฐานต้องแน่น และที่



สำคัญวิทยานิพนธ์บางเล่ม ไปลอกข้อมูลนี้ คือพูดเรื่องเดียวกันนั่นแหละ ๑๐-๒๐ คน ก็พูดเรื่องอริยสัจ ๔ ก็ซ้ำกัน ผมคิดว่าการลำดับข้อมูลหลักฐานนั้น ควรจัดลำดับข้อมูลหลักฐาน ถ้าให้ผมพูด ไม่ต่างจากหลวงพ่อประยุทธ์ หลวงพ่อประยุทธ์พูดไม่ต่างจากหลวงพ่อพุทธทาส จากคัมภีร์ ผมว่าก็อย่าไปเสียเวลามาลอกเยาะเย้ยเลย เอาแค่พอประมาณนิดๆ หน่อยๆ แต่ยืนยันว่าบุคคลเหล่านี้พูดแบบเดียวกัน ยกเว้นแต่ว่าใครคนใดคนหนึ่งมีข้ออธิบายเพิ่มเติมให้คัมภีร์มันชัดขึ้น อย่างเช่น ถ้าพระไตรปิฎกพูดไว้ชัด อรรถกถาพูดไว้คลุมเครือหรือไม่ชัด ก็ไม่ต้องอ้ำก็ได้ หรือถ้าจะอ้ำก็อ้ำว่าอรรถกถาพูดไว้ไม่ชัด คือหมายความว่าถ้าอ้ำมากก็ต้องบอกว่าอ้ำมาเพื่ออะไร? คือข้อมูลหลักฐานนี้ต้องให้ชัด

๓) คือเหตุผล เหตุผลนี้สำคัญ เรื่องความคิดก็ดี เหตุผลที่ดี มันจะเป็นตัวหนึ่งที่ยืนยันว่า งานชิ้นนี้มีคุณภาพหรือไม่ อย่างเช่น งานของศาสตราจารย์สมภาร พรหมทา นี่มันน่าอ่าน ท่านมีวิธี มีเทคนิคกระบวนการขั้นตอนการอ้างเหตุผล บางทีเรื่องเดียวกันนั่นแหละเพียงแต่ว่า บางที่ท่านแย้ง อย่างเช่น ท่านแย้งเจ้าคุณประยุทธ์ ถามว่าท่านแย้งมีเหตุผลไหม? ก็มีเหตุผลนะ เพราะว่าคนที่มีเหตุผลแล้วถูกแย้งโดยอีกคนหนึ่งนั้นจะได้รับการยอมรับหรือไม่มันขึ้นอยู่กับที่การให้เหตุผลแย้ง เพราะฉะนั้นโดยเฉพาะงานปรัชญา argument เป็นเหตุผลที่สำคัญ ตรรกะก็สำคัญ

เพราะฉะนั้น ในวิทยานิพนธ์ในแต่ละบทจะต้องให้เหตุผลทุกย่อหน้า ผมจะถามนิสิตเสมอว่าถ้าเขียนบทนำ บทนำ คือ ๑.๑ ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา “ลองบอกเหตุผลผมหน่อยสิว่าทำไมท่านเขียนแบบนี้?” ย่อหน้าที่สองบอกอะไร? ย่อหน้าที่สามบอกอะไร? และหนึ่งสองสามสี่ห้ามันสานต่อสัมพันธ์กันอย่างไร? มันสำคัญตรงนี้ มันสำคัญ และสำคัญอย่างไร? สืบเนื่องกันอย่างไรบ้าง?

และประเด็นที่ ๔ ก็คือภาษา ศาสตราจารย์สมภาร พรหมทา บอกว่า ภาษาเนี่ยมันจะบอกอัตลักษณ์ของเรา ภาษามันเป็นเสน่ห์ของผู้เขียน คือคนส่วนใหญ่ติดการพูด ติดการบรรยาย แต่ว่าเวลาให้เขียน แกบอกว่ายบางที การเขียนกับการพูดนั้นต่างกันตรงที่ว่า การพูดนั้นแค่เราใส่อารมณ์สักหน่อย เขาก็เห็นสีหน้าอารมณ์ของเรา เขาก็พอจะเข้าใจ แต่งานเขียนนั้นแค่วรรณยุกต์ เอก โท ตรี บางทีไม่เข้าใจหรือ



บางครั้งเสียงโท เสียงสูง วรรณยุกต์เสียงโทสูง แต่เวลาเขียนเวลาพูด เขาอาจจะพูดภาษาเนิบๆ ก็ได้ เวลาเขียน จะเขียนอย่างไรให้เขาเห็นภาพงานวิจัยของเรา เห็นภาพหน้าหนักของเรื่องที่เราอยากวิจัย เห็นภาพของผลงานวิจัยของเรา แล้วเกิดแรงจูงใจที่จะวิจัยต่อ ศาสตราจารย์สมภารบอกว่า ข้อที่สำคัญคือ ภาษา แล้วเจอปัญหามากก็คือ ขั้นตอนการเขียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งก็คือ เราเห็นการเอาภาษาของคนอื่นมาวางต่อกัน อย่างนะครับ ภาษาของหลวงพ่อพุทธทาสเป็นอีกแบบหนึ่ง ภาษาเจ้าคุณประยุทธ์อีกแบบหนึ่ง ศาสตราจารย์สมภารก็อีกแบบหนึ่ง เราเอาภาษาของคนกลุ่มนี้มาเรียงกัน มันเหมือนการเล่นกระดานโต้คลื่น เหมือนขับรถลงเนินขึ้นเนิน คือมันอ่านงานแล้วมันสะดุด จะทำอย่างไรที่ผู้วิจัยจะต้องใช้ภาษาของตัวเองในการเดินเรื่อง พอถึงจุดหนึ่งค่อยยกนักปราชญ์เหล่านี้ มาสนับสนุนหรือแย้ง จะเอาใครแย้งใครอย่างไร? หรือว่าเราจะแย้งเอง ถ้าเราจะแย้งเอง เราก็ต้องเตรียมความคิด ข้อมูล หลักฐาน เหตุผลเอาไว้ สำหรับ ๔ ข้อนี้ เพราะฉะนั้นความคิดของเราส่วนไหน หลักฐานข้อมูลส่วนไหน เหตุผลชุดไหนที่เราจะมาแย้งคนกลุ่มนี้ หรือสนับสนุนคนกลุ่มนี้ หรือท่านพูดในมิติเดียวกันในระดับเดียวกันว่า ไม่ต้องลอกมาเยอะ อย่างที่บอกว่าใครพูด “อริยสัจ ๔” มันจะมากไปกว่านี้ไม่ได้ หรือจะตัดออกก็ไม่ได้ เพราะฉะนั้น ๔ อย่างนี้ ขั้นตอนของการเขียนผู้วิจัยก็ต้องลำดับ ๔ ข้อนี้ คือเวลาจะเขียนอะไรหนึ่งก็ต้องเตรียมความคิดไว้ สองก็ต้องเตรียมหลักฐานไว้ สามก็ต้องเตรียมเหตุผลไว้ และสี่ก็คือภาษาในการเขียน

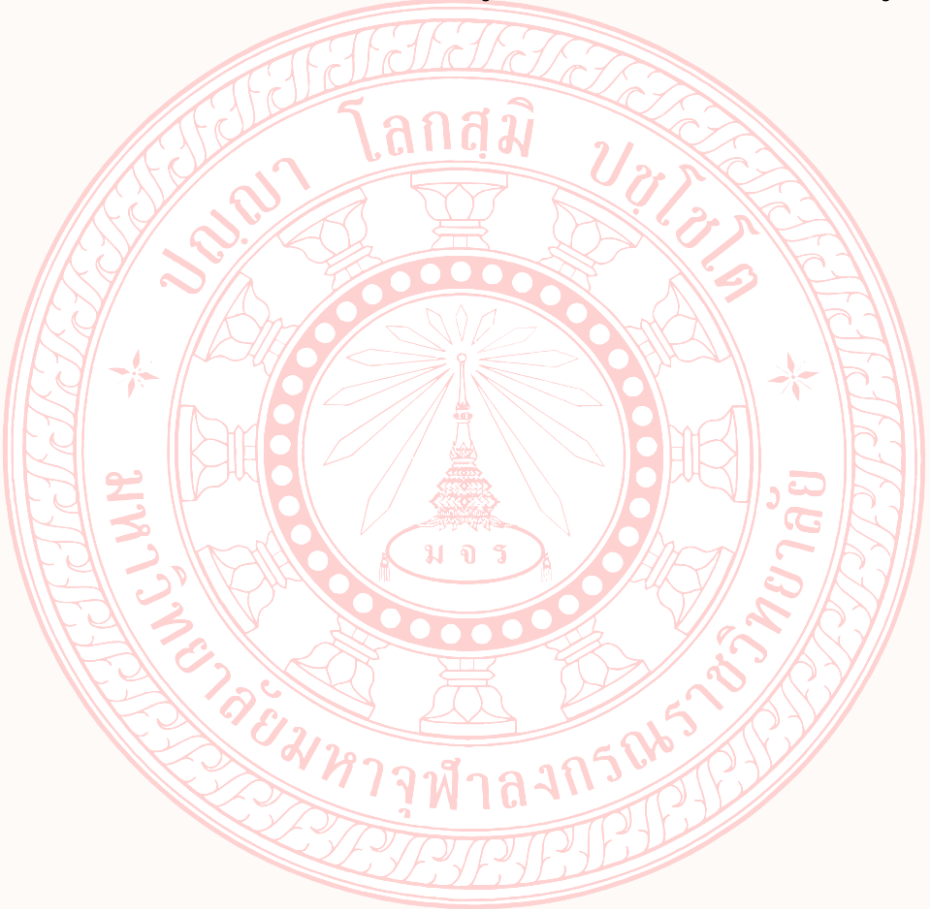
การวิเคราะห์ข้อมูลและเขียนวิทยานิพนธ์

ในความคิดเห็นของ ดร.บุญเลิศ โอธสุ

ในการทำวิทยานิพนธ์ ควรกำหนดวัตถุประสงค์มาพัฒนารวมกัน เพื่อให้
นิสิตเขียนงานได้ แล้วแนะนำให้นิสิตไปหาข้อมูลต่อ ในวัตถุประสงค์ของการวิจัย
บอกอะไรบ้าง ใช้ภาษาอย่างไร ควรมีที่ข้อ สอดคล้องกับความเป็นมาและความสำคัญ
กับปัญหาอย่างไร



ส่วนปัญหาที่ต้องการทราบ ควรให้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา เช่น การสื่อสารเรื่องประชาธิปไตยในพุทธศาสนาเถรวาทเป็นอย่างไร สำหรับกรอบแนวคิดในการวิจัยนั้นเป็นแผนที่แสดงแนวคิดสำคัญ แผนที่แสดงความเชื่อมโยงกันระหว่างแนวคิดสำคัญ แผนที่แสดงลำดับของแนวคิดสำคัญ





ส่วนที่ ๕

การสรุปผลการวิจัย/
อภิปรายผลการวิจัย



การสรุปผลการวิจัย/อภิปรายผลการวิจัย

ในความคิดเห็นของ พระศรีคัมภีรญาณ. ศ.ดร.

การสรุปผลการวิจัย คือการย้อนกลับไปดูการศึกษาค้นคว้าของเราหรือข้อมูล รายละเอียดที่เราเขียนมาแล้วนั้น แล้วก็สรุปตามนั้น คือสรุปตามวัตถุประสงค์ และสรุปตามสมมุติฐาน หรือสรุปโดยการที่เราย้อนไปดูการสรุปของเราเองในแต่ละบทสรุปตามวัตถุประสงค์

การสรุปผลการวิจัย/อภิปรายผลการวิจัย

ในความคิดเห็นของ พระสุธีธรรมานัฐดร,ผศ.ดร.

การสรุปผลการวิจัย คือการทำงานร่วมกันกับนิสิตและอาจารย์ที่ปรึกษา โดยการที่นิสิตหาข้อมูลมาแล้ว ตัวนิสิตและที่ปรึกษาก็ร่วมกันปรุงหรือสรุปผล จะสรุปเสนออย่างไร แล้วดำเนินการร่วมกัน

การสรุปผลการวิจัย/อภิปรายผลการวิจัย

ในความคิดเห็นของ พระมหากฤษณะ ตรุโณ,ผศ.ดร.

การเขียนและการสรุป เราต้องพยายามในการค้นหา ในเมื่อเราสมัครใจเข้ามาเรียนแล้วเราต้องฝึกตนเองและค้นคว้าหาเนื้อหาและสาระของงาน ด้วยการทำอย่างนี้ก็เพื่อเป็นการฝึกฝนและอบรมตนไปในตัวด้วย



การสรุปผลการวิจัย/อภิปรายผลการวิจัย

ในความคิดเห็นของ พระมหาดนัยพัชร์ คมภีรปญโญ, ดร.

ประเด็นแรก นิสิตต้องเข้าใจโครงสร้างงานทั้งหมดว่า นิสิตเข้าใจแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องหรือเปล่า ว่าเรานำเสนอแนวคิดทฤษฎีอะไร กลุ่มตัวอย่างที่เราใช้จนถึงแบบสอบถามที่เราออกแบบสอบถาม เพราะฉะนั้นการสรุปผลการวิจัยก็ดี การอภิปรายผลการวิจัยก็ดี ส่วนมากคือลืมถึงแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ส่วนใหญ่จะโยนเฉพาะเรื่องงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและสอดคล้องกัน แต่ที่ขัดแย้งไม่ค่อยพูดถึง นี่คือปัญหาที่ทำให้การอภิปรายผลสุดโต่งไปในด้านเดียว

แนวทางการแก้ไขปัญหา ทั้งข้อมูลภาคสนาม ข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึก ข้อมูลเชิงปริมาณ และข้อมูลเชิงสถิติ เราจะวิเคราะห์ข้อมูลโดยไม่มีข้อมูลสนับสนุนในเชิงวิชาการไม่ได้ ดังนั้นนิสิตต้องวิเคราะห์ให้เชื่อมโยงกับแนวคิดที่ถูกต้องให้ได้ จากสิ่งที่เราได้ศึกษามาแต่ต้น

ประเด็นสำคัญ คือการสรุปผลการวิจัยต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ อภิปรายผลการวิจัยในเชิงคุณภาพหรือเชิงปริมาณ สำคัญมากที่จะต้องอยู่ในกรอบที่เราตั้งไว้แล้ว เพราะฉะนั้นการสรุปผลการวิจัย คือการสรุปจากผลที่เราได้ศึกษาจริงๆ โดยได้มาจากเครื่องมือที่เรากำหนด

การสรุปผลการวิจัย/อภิปรายผลการวิจัย

ในความคิดเห็นของ พระมหาทวี มหาปญโญ, ผศ.ดร.

การสรุปผลการวิจัยนิสิตต้องเข้าหาอาจารย์เพื่อให้ท่านแนะนำวิธีการ



การสรุปผลการวิจัย/อภิปรายผลการวิจัย

ในความคิดเห็นของ พระมหาพรชัย สิริวิโร,ดร.

การสรุปผลการวิจัย โดยส่วนใหญ่แล้วนิสิตมีปัญหาาก็คือไม่ได้สรุปตามวัตถุประสงค์ เพียงแต่จัดกระบวนการลดทอนข้อมูล อย่างน้อยต้องสรุปตามวัตถุประสงค์ เช่น วัตถุประสงค์ข้อที่ ๑ เราศึกษาแล้วได้อะไร ข้อ ๒ ได้อะไร ข้อ ๓ ได้อะไร เมื่อเราศึกษาแล้วอภิปรายผลการวิจัยก็จัดเป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยเชิงปริมาณ ส่วนใหญ่ที่นิสิตอภิปรายมาก็ไม่ได้นำแนวคิดทฤษฎีที่มีมาร่วมอภิปรายปัญหาคือ นิสิตยกทฤษฎีมาทบทวนวรรณกรรมมากมาย แต่เวลาอภิปรายผลกลับไม่ได้นำส่วนที่ทบทวนนั้นมาอภิปรายด้วย

การสรุปผลการวิจัย/อภิปรายผลการวิจัย

ในความคิดเห็นของ ผศ.ดร.แม่ชีกฤษณา รักษาโฉม

ในขั้นตอนสรุปนี้เป็นการนำผลที่ตัวนิสิตได้ศึกษามาสรุปว่า จากการที่ได้เขียนงานมาและวิเคราะห์มานั้น นิสิตพบอะไรในการเขียนงานนั้น

การสรุปผลการวิจัย/อภิปรายผลการวิจัย

ในความคิดเห็นของ ศ. ดร. วัชรระ งามจิตรเจริญ

- ๑) นิสิตมักเขียนบทสรุปเป็นการย่อเนื้อหาทั้งหมดของวิทยานิพนธ์
- ๒) นิสิตสับสนหรือเข้าใจผิดว่า วิทยานิพนธ์ทุกเรื่องต้องมีการอภิปรายผลในบทสุดท้าย
- ๓) นิสิตบางคนเข้าใจผิดว่า การอภิปรายผลคือการวิเคราะห์แสดงความเห็นของผู้วิจัยทำเฉพาะในบทสุดท้าย ในบทอื่นๆ ไม่ต้องวิเคราะห์วิพากษ์อะไร



แนวทางการแก้ไขปัญหา

- ๑) ที่ปรึกษาต้องบอกให้นิสิตทราบแต่แรกว่า การสรุปในบทสุดท้ายคือการลงท้ายเพื่อให้เห็นประเด็นสำคัญของงาน ไม่ใช่การย่อเนื้อหาทั้งหมด
- ๒) ที่ปรึกษาต้องบอกให้นิสิตทราบแต่แรกว่า การอภิปรายผลในบทสุดท้ายเป็นโครงสร้างของงานวิจัยเชิงปริมาณหรือทดลอง ส่วนการวิจัยเชิงเอกสารหรือคุณภาพ ไม่จำเป็นต้องมี เพราะได้อภิปรายไปแล้วในแต่ละบท
- ๓) ที่ปรึกษาต้องบอกให้นิสิตทราบแต่แรกว่า การวิเคราะห์วิพากษ์ต้องมีตลอดทุกบท ยกเว้นงานวิจัยเชิงปริมาณหรือเชิงทดลองที่ไม่มีเนื้อหาส่วนทฤษฎีที่จะวิเคราะห์วิพากษ์ ส่วนงานวิจัยเชิงผสมที่มีการวิจัยเชิงเอกสารหรือคุณภาพอยู่ด้วย ก็ต้องมีการวิเคราะห์วิพากษ์อยู่ด้วย ไม่ใช่มีเฉพาะการอภิปรายผลในบทสุดท้าย

การสรุปผลการวิจัย/อภิปรายผลการวิจัย

ในความคิดเห็นของ รศ.ดร.ประเวศ อินทองปาน

ขั้นตอนการสรุปผลการวิจัย ถ้าเชิงคุณภาพก็คือเขียนตามข้อมูลแล้วไปสรุปในบทที่ห้า และให้สรุปตามวัตถุประสงค์

อภิปรายผลการวิจัย คือการสรุปผลจากการวิจัยเชิงปริมาณ อภิปรายผลการวิจัยนี้ต้องบอกว่าเมื่อผลมาอย่างไรต้องสอดคล้องกับผลที่ได้มา

การสรุปผลการวิจัย/อภิปรายผลการวิจัย

ในความคิดเห็นของ ผศ.ดร.วุฒินันท์ กันทะเตียน

การสรุปผลการวิจัย ปัญหาที่มาจากที่เราไม่สามารถเขียนให้เป็นเอกภาพได้ เราก็ไม่สามารถที่จะสรุปผลได้ การสรุปนั้นมีการสรุปอยู่ ๒ ส่วนด้วยกัน คือ สรุปเนื้อหาทั้งหมด กับสรุปแนวคิด หลังจากสรุปมาแล้วก็จะได้แนวคิด และหลักการอะไรบางอย่างสำหรับผู้วิจัยที่จะต้องแสดงให้เห็น เพราะฉะนั้น การสรุปผล



วิจัย และการอภิปรายผลวิจัย สามารถทำได้ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ อภิปรายผลวิจัยก็คือ ทำให้ข้อสรุปนั้นมันมีประเด็นที่มากกว่าและข้อมูลที่มากกว่า

การสรุปผลการวิจัย/อภิปรายผลการวิจัย

ในความคิดเห็นของ ดร. วีระชาติ นิมอนงค์

สรุปตามบทหลักคือบทที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ การอภิปรายผลการวิจัย เป็นหัวข้อที่ใช้ในงานวิจัยภาคสนามหรือเชิงปริมาณ ที่ใช้สถิติประกอบ

แนวทางการแก้ไขปัญหา คือ พุดแล้วเขียน จะทำให้เขียนได้ตามความเข้าใจเราเอง

การสรุปผลการวิจัย/อภิปรายผลการวิจัย

ในความคิดเห็นของ ดร.อำนาจ บัวศิริ

ในขั้นตอนนี้เราต้องทำความเข้าใจว่าเราตั้งวัตถุประสงค์ไว้กี่ข้อ ถ้าเราตั้งได้ถูกต้องเป็นลำดับ เราจะสามารถสรุปผลได้อย่างถูกต้องชัดเจน ฉะนั้นเราต้องทำความเข้าใจอีกกว่า การสรุปผลการวิจัยกับการอภิปรายผลการวิจัย มีความหมายต่างกัน การสรุปผลการวิจัยคือการสรุปสิ่งที่เราได้มา การอภิปรายผลการวิจัยคือสิ่งที่เราได้มาในการค้นคว้ามันสอดคล้องกับอะไร มีอะไรเป็นตัวยืนยันสิ่งที่เราค้นพบบ้าง เช่น ทฤษฎี หรืองานวิจัยที่มีคนทำมาแล้ว เราก็นำมาอ้างอิงในการอภิปราย ก็คือเราก็นำผลสรุปที่ได้มาแล้วมาอภิปราย

แนวทางการแก้ไขปัญหา ขั้นตอนนี้ให้เขียนการสรุปผลตามวัตถุประสงค์ดีที่สุด เช่นวัตถุประสงค์ข้อที่ ๑ ต้องการอะไร ข้อที่ ๒ ได้อะไร ข้อที่ ๓ ได้อะไร พอเขียนตามวัตถุประสงค์ทั้ง ๓ ข้อแล้วก็อภิปรายตามผลนั้นเลย



การสรุปผลการวิจัย/อภิปรายผลการวิจัย

ในความคิดเห็นของ ดร.แสวง นิลนามะ

ส่วนใหญ่னிสิตจะไม่ค่อยกล้า ฟังดูแปลกเหมือนกัน คือส่วนใหญ่னிสิตจะไม่ค่อยกล้าเขียนว่า ตัวเองพบอะไรและก็อยากได้แย้งอะไร อยากสนับสนุนอะไร คือพบอะไรที่เห็นว่าเป็นดีอยู่แล้วเราก็ไม่อยากจะต่อ แต่อันที่จริงดีอยู่แล้วเราสามารถจะต้องให้ดีกว่าเดิมได้ หมายความว่า เป็นไปได้ใหม่ที่เราร้านอาหาร บางทีเราไปร้านก๋วยเตี๋ยวที่มันอร่อยอยู่ พอชิมเยอะ แล้วทำไมเราต้องปรุง เราปรุงทุกครั้ง เวลาเรารับประทานก๋วยเตี๋ยว แม้ว่าจะจะเป็นก๋วยเตี๋ยวต้มยำก็ตาม คี้อยกมาแล้ว อันที่จริงบางร้านไม่ต้องปรุงก็ได้ รับประทานได้เลย แต่เราก็ตัดนิสัยปรุง เพราะฉะนั้นทำอย่างไร เวลาหลังจากที่เราวิจัยเสร็จเราไม่กล้า มันต่างจากที่เรารับประทานอาหารนะ ที่ทุกครั้งเราจะปรุง แต่พอมาทำวิจัยเสร็จเราไม่ปรุง คือพบอย่างไรก็เอาอย่างที่พบ ไม่กล้าอภิปรายผล ไม่กล้าวิพากษ์วิจารณ์ต่อในการเสนอแนะอะไร ไม่มีอะไรเลย ก็คือเห็นตามที่คนอื่นเห็น เมื่อใดก็ตาม เห็นตามที่คนอื่นเห็น มันไม่ใช่ลักษณะของการวิจัย เพราะคำว่า “Research” “Search” ก็คือคนอื่นเขาค้นไว้ แต่เรา “Re” คือเราทวน ย้อน กลับ มันคล้ายๆ เป็น Irony คือคล้ายๆ ย้อนแย้ง คือมีเหตุผลชุดไหน มีความคิดชุดไหน หลักฐานชุดไหน ภาษาแบบไหนที่จะมาย้อนแย้งเขา การย้อนแย้งไม่ได้หมายความว่าทำให้งานของเขาด้อยค่า เป็นการให้คุณค่าด้วยซ้ำไป มันเหมือนที่นักข่าวไปจับประเด็นใดประเด็นหนึ่งของใครคนใดคนหนึ่ง บางทีจะไปคิดว่าเขาทำลาย บางทีเขาโปรโมทคนนั้นด้วยซ้ำไป

ขั้นตอนการสรุปผลการวิจัยและการอภิปรายผลการวิจัย นิสิตกับอาจารย์จะต้องช่วยกัน จะต้องกล้า กล้าที่จะนำผลการวิจัยนี้มาอภิปราย และนิสิตจะต้องมีเวลาพอที่จะนั่งคุยกับอาจารย์ และปรึกษาครูบาอาจารย์ว่า จากที่ทำวิจัยแล้วได้ผลอย่างนี้ อาจารย์คิดว่ามันควรจะมีการอภิปรายผลเพิ่มเติมประเด็นใดบ้าง



ส่วนที่ ๖

การเขียนบทคัดย่อ/ Abstract



การเขียนบทคัดย่อ/Abstract

ในความคิดเห็นของ พระศรีคัมภีร์ญาณ,ศ.ดร.

บทคัดย่อหรือ Abstract เป็นการเขียนเอาเนื้อหาสาระที่สำคัญ ซึ่งลำดับในการเขียนก็คือ บอกวัตถุประสงค์ บอกวิธีดำเนินการวิจัย บอกข้อค้นพบ เป็นการเขียนแบบไทย หากเป็นของต่างประเทศจะมีวิธีการอีกแบบ

การเขียนบทคัดย่อ/Abstract

ในความคิดเห็นของ พระสุธีธรรมานุวัตร,ผศ.ดร.

การเขียนบทคัดย่อหรือ Abstract คือการเขียนจากร้อยกว่าหน้า ให้เหลืออยู่หน้าเดียวเป็นเรื่องที่นิสิตต้องเข้าใจ

การเขียนบทคัดย่อ/Abstract

ในความคิดเห็นของ พระมหาสมบุรณ์ วุฑฒิกโร, ดร.

ประเด็นของขั้นตอนการเขียนบทคัดย่อหรือ Abstract คือส่วนใหญ่แล้วเขียนไม่ได้ วิธีการก็จะให้เขียนมาเป็นภาษาไทยก่อน แล้วก็นำไปให้ผู้รู้แปลให้



การเขียนบทคัดย่อ/Abstract

ในความคิดเห็นของ พระมหาดนัยพัชร์ คมกักรปญโญ, ดร.

ประเด็นแรก คือ การเขียนบทคัดย่อหรือ Abstract เท่าที่พบคือ ไม่ได้เขียนสาระสำคัญตามวัตถุประสงค์ นิสิตบางท่านก็ไม่ระบุเครื่องมือเอาไว้ด้วย ส่วนนี้ก็เป็นปัญหาหลัก และก็ไม่ได้บอกกว่าสิ่งที่ค้นพบจากการศึกษานี้มีอะไรบ้าง แล้วภาษาที่ใช้ในการอธิบายในบทคัดย่อเป็นภาษาที่ยาวไม่รัดกุม ทำให้ผู้อ่านสับสน ส่วนนี้ก็เป็นปัญหา เพราะตัวผู้วิจัยไม่สรุปสาระสำคัญของวัตถุประสงค์ จากเครื่องมือที่ใช้หรือสิ่งที่ค้นพบ

แนวทางการแก้ไขปัญหา ผู้วิจัยจะต้องกลับไปตรวจสอบในเล่มว่า ผู้ศึกษาได้ค้นพบสาระสำคัญหลักอะไรบ้าง และควรเขียนให้มีการร้อยเรียงกัน เช่น วัตถุประสงค์ข้อที่ ๑ วัตถุประสงค์ข้อที่ ๒ วัตถุประสงค์ข้อที่ ๓ และสิ่งที่ค้นพบ

การเขียนบทคัดย่อ/Abstract

ในความคิดเห็นของ พระมหาทวี มหาปญโญ, ผศ.ดร.

การเขียน Abstract การเขียนบทคัดย่อ ต้องเข้าใจว่าเราต้องเขียนตามวัตถุประสงค์ที่เราได้ตั้งไว้แล้ว โดยมีอยู่ ๓ วัตถุประสงค์ เราก็เขียนตามนั้น แล้วย่ออย่างไรเพื่อให้ผู้ที่มาอ่านงานของเราเข้าใจความหมายได้ทั้งเล่มที่เราเขียนมา



การเขียนบทคัดย่อ/Abstract

ในความคิดเห็นของ พระมหาพรชัย สิริวิโร,ดร.

การเขียนบทคัดย่อหรือ Abstract โดยส่วนใหญ่นิสิตยังไม่ค่อยมีเอกภาพ แต่ในประเด็นของสาขาปรัชญาก็จะมีการกำหนดไว้แล้วประมาณ ๓ วรรค ดังนั้นเราต้องกำหนดโครงสร้างของ Abstract ไว้จะเป็นการดี วรรคที่ ๑ คือ มีชื่อเรื่อง วัตถุประสงค์ และประเภทของการวิจัย วรรคที่ ๒ ศึกษาแล้วเราพบอะไรตาม วัตถุประสงค์ทั้ง ๓ ข้อนั้น วรรคที่ ๓ คือผู้วิจัยจะ Argument ว่าอย่างไร หรือให้เหตุผลอย่างไรในประเด็นที่เกี่ยวข้องนี้ เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย เพราะอะไร

ประเด็นที่สำคัญในการเขียน Abstract ที่นิสิตดำเนินการมาตลอด คือนิสิตสรุป รวบรวมสิ่งที่ตัวเองทำไม่ได้ หมายถึงไม่สามารถลดทอนรายละเอียดในงานที่ตัวเองเขียนออกมาได้ เพราะวางงานที่นิสิตได้ทำไปเป็นงานที่ไม่เจาะจงเท่าที่ควร จึงเกิดปัญหาในการเขียน Abstract ในขั้นตอนนี้ถ้าเรามีโครงสร้างแล้วการแก้ปัญหาก็ไม่ยาก

การเขียนบทคัดย่อ/Abstract

ในความคิดเห็นของ ผศ.ดร.แม่ชีกฤษณา รักษาโฉม

การเขียนบทคัดย่อ ก็ให้นิสิตเขียนตามประเด็นของวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และเขียนเป็นภาษาไทยก่อน แล้วหลังจากนั้นนำไปให้อาจารย์ตรวจสอบแล้วค่อยนำสู่การเขียนบทคัดย่อที่เป็นภาษาอังกฤษต่อไป



การเขียนบทคัดย่อ/Abstract

ในความคิดเห็นของ รศ.ดร.ประเวศ อินทองปาน

วิธีการเขียน Abstract คือ นิสิตต้องเขียนเป็นภาษาไทยให้ได้ก่อนโดยเขียนตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และบทสรุป

การเขียนบทคัดย่อ/Abstract

ในความคิดเห็นของ ผศ.ดร.ประพันธ์ ศุภษร

โดยหลักแล้วการเขียน Abstract ก็จะมีชื่อเรื่อง วัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการ และสิ่งที่ค้นพบ จึงจะเป็นบทคัดย่อที่สมบูรณ์ หรือหลักการย่อๆ คือ T O M F

การเขียนบทคัดย่อ/Abstract

ในความคิดเห็นของ ผศ.ดร.วุฒินันท์ กันทะเตียน

การเขียน Abstract ปัญหาที่พบบ่อยก็คือ เขียนแบบไม่ครอบคลุม หมายถึงตอบไม่ครบใจหายวิจัยที่ตั้งมา ฉะนั้นขั้นตอนการเขียน Abstract จะต้องเป็นขั้นตอนที่สกัดรวบยอดจริงๆ คือ การเขียนต้องตอบวัตถุประสงค์ให้ครบตามที่ตั้งไว้ และก็ไม่เกินหนึ่งหน้ากระดาษ และต้องไปดูวิธีการดำเนินการวิจัยด้วย ปัญหาที่ซัดที่สุดคือ นิสิตไม่ได้เขียนกระบวนการวิจัยลงไปด้วยในบทคัดย่อ ต้องทำให้ข้อมูลเป็นเอกภาพที่สามารถเชื่อมโยงและร้อยเรียงกันให้ครบทุกบท



การเขียนบทคัดย่อ/Abstract

ในความคิดเห็นของ ดร. วีรชาติ นิมอนงค์

บทคัดย่อไม่ควรเกิน ๒๕๐ คำ และควรมีการระบุวัตถุประสงค์ไว้ด้วย
บทคัดย่อควรย่อเฉพาะการค้นพบทางการวิจัย

แนวทางการแก้ไขปัญหา ต้องให้ที่ปรึกษาอ่านด้วย เขียนบทคัดย่อภายหลัง
ที่เขียนตัวบทหลักเสร็จแล้ว

การเขียนบทคัดย่อ/Abstract

ในความคิดเห็นของ ดร.อำนาจ บัวศิริ

การเขียน Abstract ที่ดีที่สุดคือ เขียนตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ตามลำดับ
เช่น ทำวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์อย่างไร ทำอย่างไร สรุปแล้วได้อะไร ก็สรุป
ตามลำดับไป การเขียน Abstract ให้ผู้วิจัยเขียนตามวัตถุประสงค์เป็นหลัก จะทำให้
เราเขียนได้ดี

การเขียนบทคัดย่อ/Abstract

ในความคิดเห็นของ ดร.แสวง นิลนามะ

คำว่า Abstract คือบทคัดย่อ คำว่า “คัดย่อ” คือคัดเอาประเด็นหลักๆ จาก
ที่เราพบ ส่วนใหญ่บทคัดย่อก็คือบทหลักๆ ในการสรุปผลอภิปรายผลมาย่อ บทคัดย่อ
นั้นเป็นที่น่าสังเกต ผมบอกนิสิตเสมอว่า ทุกๆ บทจะมีประเด็นย่อยๆ แต่ละประเด็น
ย่อยต้องมีสรุป ในบทที่สองสมมติว่า ๒.๑ หรือ ๒.๒ นี้ เพราะฉะนั้นในสองข้อนี้
จะต้องมีสรุป แต่ละสรุปมารวมกัน เช่น มี ๗ ประเด็น ก็เป็น ๒.๗ คือเอาสรุปแต่
ประเด็นที่เป็นประเด็นย่อยๆ มาสรุปใหญ่ในบท บทที่ ๓ บทที่ ๔ ก็เช่นเดียวกัน แล้ว



บทที่ ๕ บทสรุป นำประเด็นสรุปตรงท้ายบท มาสรุปเป็นผลที่ค้นพบจากการวิจัย ในบทที่ ๕ สรุป แล้วสรุปจากสรุปอีกครั้ง สรุปจริงๆ มาเป็นบทคัดย่อ เพราะฉะนั้น นิสิตพอทำงานแล้วไม่ได้สรุปประเด็นนี้ไว้ พอสรุปไปสรุปผลการวิจัยไปอีกประเด็น หนึ่ง คำว่าบทคัดย่อไปอีกประเด็นหนึ่ง ไปคนละทิศคนละทาง ฉะนั้นเวลาเขาจะอ่าน งานทั้งหมด ทำให้ฝรั่งเขาให้ความสำคัญกับ Abstract เพราะ Abstract คือภาพ สะท้อนของวิทยานิพนธ์ งานวิจัยทั้งหมดเลย แต่ไม่กี่บรรทัด ไม่เกิน ๑๐ บรรทัด เขา บอก Abstract ไม่เกิน ๑๐ บรรทัด พร้อมคีย์เวิร์ด ใน ๑๐ บรรทัดนี้จะต้องรวมความ ทั้งหมดของงานวิจัย ไม่ว่าจะคุณจะทำกี่ร้อยหน้าก็พันหน้าก็ตามที ต้องเห็นภาพ แต่ของ เราอ่านแล้วยังไม่เห็นภาพเลย บางทีไม่ใช่บทคัดย่อ แต่เป็นบทคัดยาว ๓-๔ หน้าอ่าน แล้วก็งง ตกกลางว่าบอะไร? พบไม่พบนี่มันอยู่ที่ความคิด อย่างที่บอกว่า ความคิดนั้น คุณใส่ความคิดอะไรหลักๆ ลงไป หลักฐานข้อมูลอะไรที่เป็นหลักลงไป และภาษา สืออย่างนี้ให้มันปรากฏเด่นในบทคัดย่อ นี่ก็คือการเขียน Abstract

แนวทางการแก้ไขปัญหา เราก็มียุทธศาสตร์ของการสรุป ปัญหาของนิสิตบาง ท่านก็คือไม่ได้ทำงานวิจัยเอง เมื่อไม่ได้ทำวิจัยเองก็ไม่ได้สรุปเองในแต่ละบท เมื่อไม่ได้ สรุปเองในแต่ละบท มันจะไปสรุปในบทที่สรุปผลการวิจัยได้อย่างไร เมื่อไม่สรุป ผลการวิจัยจะสรุปบทคัดย่อได้อย่างไร เพราะฉะนั้น ถ้านิสิตทำงานตั้งแต่ต้นเลยผมว่า การเขียนบทคัดย่อมันก็ไม่ยาก และการเขียนบทคัดย่อก็น่าจะมีคู่มืออยู่ บทคัดย่อ คือเป็นบทเดี่ยวสั้น คัดเอาเฉพาะประเด็นหลัก ย่อความมาให้มันเป็นหัวใจของ วิทยานิพนธ์นั้น แต่ปัญหาคือเมื่อไปจ้างคนอื่นทำ อาจารย์ที่ปรึกษาที่ไม่ค่อยได้ สอบถาม พออาจารย์ไม่ได้ซักถามปัญหา คุยกับนิสิตเบื้องต้น ต้องเอาเบื้องต้น ต้อง ถามหัวข้อเลยจนจบกระบวนการวิจัย ต้องกำชับว่าลูกศิษย์ต้องทำวิจัยเอง คือต้อง สอบป้องกันจริงๆ ป้องกันตัวเอง เพราะฉะนั้นการสอบป้องกันก็ดี ก่อนสอบป้องกันก็ ดี มันจะมีประชาพิจารณ์ ก็เหมือนเป็นการซ้อม เป็นการซ้อมในที่สาธารณะว่านิสิต ตอบได้ไหม และเมื่อตอบได้หรือไม่ได้ก็ฟ้องด้วยว่า อาจารย์ได้ทำงานร่วมกับนิสิตไหม



ได้ใกล้ชิดใหม่ การเขียนบทคัดย่อจะเป็นตัวบอกว่าผู้วิจัยได้ทำงานจริงหรือเปล่า และได้ประเด็นหลัก ได้ทราบภาพรวมของงานวิจัยของตนหรือไม่

เพราะฉะนั้นเวลาผมจะถามว่างานวิจัยทำเองหรือไม่ มันไม่ยาก ดูจากบทคัดย่อทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ จากนั้นถามว่า ภาพรวมของวิทยานิพนธ์นี้คืออะไร? หัวใจหลักคืออะไร? ถ้ายังตอบไม่ชัดก็ย้อนถามไปอีกครั้ง แล้วผลของการศึกษาเป็นอย่างไร ตอบวัตถุประสงค์ใหม่ เช่น ตอบว่าวัตถุประสงค์แต่ละข้อเป็นอย่างไร? ถ้าตอบไม่ได้ก็ไปไล่ดูทีละบท แล้วที่นั่นบทที่ ๒. เป็นอย่างไรบ้าง ท่านตั้งหัวข้อไว้อย่างนี้ วัตถุประสงค์อย่างนี้ ดำเนินการวิจัยอย่างนี้ ผลที่คาดว่าจะได้รับอย่างนี้ แล้วแต่ละบทพบอะไร แค่นี้ก็รู้แล้ว แค่นี้ก็ตายแล้ว ถ้าคนที่ทำวิจัยเองก็จะเห็นภาพ เพราะฉะนั้นการให้ภาพผ่านบทคัดย่อนี้สำคัญ แต่ไม่ก็บรรทัดเหล่านี้สามารถให้บทสรุปในเบื้องต้นได้ แต่ว่าในลักษณะทั่วไปของงานวิจัยคือการค้นพบมันจะมาทีหลัง เช่น เราเจอน้ำสิ่งที่เราปรารถนาคือการเจอน้ำ แต่การเจอน้ำมันต้องมาทีหลัง น้ำมันมีอยู่แล้วแต่เราไม่สามารถวาดภาพน้ำที่เราจะเจอ เราต้องเจอน้ำก่อนจึงจะวาดภาพได้ เพราะฉะนั้นจึงมีคำว่าผลที่คาดว่าจะได้รับ เพราะฉะนั้นที่ท่านบอกว่ามีบทคัดย่อไว้ในใจแล้วคือคาดว่าจะเป็นอย่างนี้ไว้แล้ว



ส่วนที่ ๗

ความคิดเห็นเพิ่มเติม



ความคิดเห็นเพิ่มเติม

ในความคิดเห็นของ พระศรีคัมภีรญาณ,ศ.ดร.

การเขียนวิทยานิพนธ์หรืองานวิจัยที่เห็นอยู่นี้จะมีอยู่ ๓ แบบ คือ

๑) แบบตัดแปะ คือนำความคิดเห็นของท่านนี้มาต่อๆ กัน หรือเรียกอีกอย่างว่าขนมชั้น แบบนี้ในสาขาของสังคมศาสตร์จะชอบทำกันมาก

๒) แบบเรียงความแก้กระทู้ธรรม หมายถึง ยกประเด็นขึ้นมาแล้วอธิบายแล้วก็ยกประเด็นหลังมาสนับสนุนข้ออธิบายที่เรานำเสนอ

๓) แบบการเขียนที่เสนอข้อคิดความเห็นของตนเอง คือ อธิบายความ ด้วยการเขียนงานจากการใช้ภาษาของผู้วิจัยเอง

ในส่วนของนิสิตของเราเองก็จะทำในส่วนของ ที่ ๑ และที่ ๒ เป็นส่วนมาก

ความคิดเห็นเพิ่มเติม

ในความคิดเห็นของ พระสุธีธรรมานุวัตร,ผศ.ดร.

หลังจากจบคอร์สแล้วจะมีมาตรการอะไรในการที่จะให้นิสิตมานำเสนอหัวข้อหรือผู้ที่ยังไม่ได้มาคุยหาสาเหตุในการเขียนงานที่ตนเองสนใจ แต่จะให้อาจารย์โทรตามนั้น มองดูแล้วเป็นเรื่องที่ไม่สมควร เพราะก็เรียนมาระดับนี้แล้ว

และที่สำคัญจะต้องมีคลินิกวิทยานิพนธ์ เพื่อรักษาอาการทั่วไปก่อนที่จะพบอาจารย์ แต่ละท่านที่ชำนาญแต่ละด้าน



ความคิดเห็นเพิ่มเติม

ในความคิดเห็นของ พระมหาสมบุรณ์ วุฑฒิกโร,ดร.

ประเด็นของการเขียนงานวิจัย ในมุมมองแล้ว ก็ต้องอยู่ที่กระบวนการเรียน การสอนที่สอดคล้องกันกับทั้งอาจารย์ที่สอนและตัวนิสิต ร่วมกันศึกษาใน กระบวนการเรียนการสอนให้เกิดการพัฒนาในเรื่องงานวิจัยได้จะเป็นการดี ด้วยการ มอบหมายงานให้นิสิตไปอ่านงานวิจัยมาให้มากๆ แต่งงานนั้นจะต้องตรงกันกับรายวิชา ที่ศึกษา คืออาจารย์ต้องกำกับว่า

๑) ฝึกเขียน นิสิตต้องเขียนเป็นภาษาของตัวเอง หมายถึง ถ้าลอกงานของคน อื่นมาจะต้องปรับตกและให้เขียนมาใหม่ หลักนี้คือการฝึกเขียนในห้อง

๒) การมอบหมายงานให้อ่านงานวิจัยให้มากๆ ถ้าจัดในกระบวนการเรียน การสอนอยู่ในสองระบบนี้จะส่งผลให้นิสิตเขียนงานวิจัยได้ เรื่องงานวิจัยปัญหา คือ อ่านกับเขียน

ความคิดเห็นเพิ่มเติม

ในความคิดเห็นของ พระมหาदनัยพัชร์ คมภิธรปญโญ, ดร.

จากที่กล่าวมาแล้วทั้งหมดนั้น คือการทำงานร่วมกันระหว่างอาจารย์ที่ ปรึกษากับนิสิต หมายถึง ทำอย่างไรจึงจะให้ทั้งอาจารย์และนิสิตสามารถทำงาน ร่วมกันและดำเนินการไปในแนวทางเดียวกัน เพื่อให้การทำงานของนิสิตมีระบบที่ ชัดเจน

ฉะนั้น อาจารย์ที่ปรึกษาจะต้องสามารถบอกว่า สิ่งนี้ผิด สิ่งนี้ถูก และแก้ อย่างไม่อย่างซ้ำผิดอย่างเดียว โดยไม่บอกวิธีแก้ไข และนิสิตเองเมื่ออาจารย์แนะนำข้อที่ บกพร่อง แล้วนำมาแก้ไข

ในส่วนตัวการให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์ หรือเขียนวิทยานิพนธ์ คือ การ เรียนรู้ หรือฝึกใจของเราที่จะทำงานร่วมกับผู้อื่นด้วย



ความคิดเห็นเพิ่มเติม

ในความคิดเห็นของ พระมหาทวี มหาปญโญ, ผศ.ดร.

สิ่งที่จะเพิ่มเติมก็คือ เราขาดการบริหารงานแบบเป็นระบบ ทั้งนิสิตเอง และระบบบริหารจัดการต่างๆ ทั้งตัวของงานวิชาการ ทฤษฎีต่างๆ เพราะฉะนั้น เราควรแก้เป็นระบบ

ในส่วนของการแก้ เราจะต้องศึกษาตัวปัญหาให้ชัดเจนก่อน คือการทำวิจัยนั้นจะต้องถูกจุดด้วย และสิ่งที่น่าเป็นห่วงก็คือ เรามีนิสิตที่จบค่อนข้างจะน้อย ปัญหาคือนิสิตที่มาเรียนอาจจะไม่สามารถตอบปัญหาของตัวเองได้ เช่น อายุมากเกินไป ขาดความเอาใจใส่

เพราะฉะนั้น เราจะทำอย่างไร เพื่อที่จะให้นิสิตที่เข้ามาเรียนแล้วจบกันทุกท่าน ที่สำคัญการเขียนงานวิจัยที่ปรากฏมานั้นไม่ค่อยตอบวัตถุประสงค์เท่าไร อยากจะให้ช่วยกันเขียนงานวิจัยให้มากๆ

ความคิดเห็นเพิ่มเติม

ในความคิดเห็นของ พระมหาพรชัย สิริวิโร,ดร.

สิ่งที่อยากจะเพิ่มเติมคือ นิสิตจะต้องมีฉันทะ คือ การมีใจรักในสิ่งที่ทำ วิริยะ คือ ความมุ่งมั่นทุ่มเท จิตตะ คือ ใจที่จดจ่อและรับผิดชอบ วิมังสา คือ การทบทวนในสิ่งที่ได้คิดได้ทำมา ถ้าตัวนิสิตมีตัวนี้แล้วการเขียนงานก็ประสบความสำเร็จได้แน่



ความคิดเห็นเพิ่มเติม

ในความคิดเห็นของ รศ.ดร.สมิทธิพล เนตรนิมิตร.

ส่วนใหญ่ก็เหมือนกับที่บอกไว้ตอนต้นว่า ก็ถามว่าคุณชอบเรื่องไหนเป็นพิเศษ สนใจเรื่องใดมากที่สุดแล้ว ให้เลือกประเด็นที่คิดว่าทำแล้วมีข้อมูลสนับสนุนเขียนจนจบ ไม่ใช่ไปเชื่อคนนั้นคนนี้หรืออาจารย์บางท่านๆ แห่ๆ คือเราทำเองไม่ใช่คนอื่น ถ้าไปไขว้เขวตามคนอื่น แล้วคนที่แนะนำเขาไม่ได้อยู่กับเราจนจบ ถ้าเขาทิ้งไประหว่างทางเราก็คงกว้าง เพราะฉะนั้นให้เลือกทำเรื่องที่เราสงใจที่สุดและมีข้อมูลสนับสนุนจนจบเรื่อง

ความคิดเห็นเพิ่มเติม

ในความคิดเห็นของ รศ.ดร.ประเวศ อินทองปาน

ที่สำคัญนิสิตต้องเขียนงาน อย่าท้อ ต้องอดทน และนิสิตต้องติดต่ออาจารย์ที่ปรึกษาให้มากๆ และนำงานมาส่งอาจารย์บ่อยๆ

ความคิดเห็นเพิ่มเติม

ในความคิดเห็นของ ผศ.ดร.วุฒินันท์ กันทะเตียน

ก่อนที่นิสิตจะนำเสนอโครงร่าง นิสิตต้องให้เวลากับงานวิจัยให้มาก คือต้องเข้าใจงานที่เราทำจริง เพราะว่าวิธีการทำงานวิจัยมันมีกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ทั้งหมด คือ การสังเกต การทดลอง การประเมินผล การสรุป ในรูปแบบนี้คือกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ก็ขอให้นักศึกษาคิดตรงนี้ และสิ่งที่ต้องทำที่สุดคือ ต้องคอยสังเกตและคอยเก็บข้อมูล และชนิดของเอกสารที่นำมาศึกษาก็ขอให้ป็นเอกสารที่มีน้ำหนัก หมายถึงเป็นที่รับรองทางวิชาการ

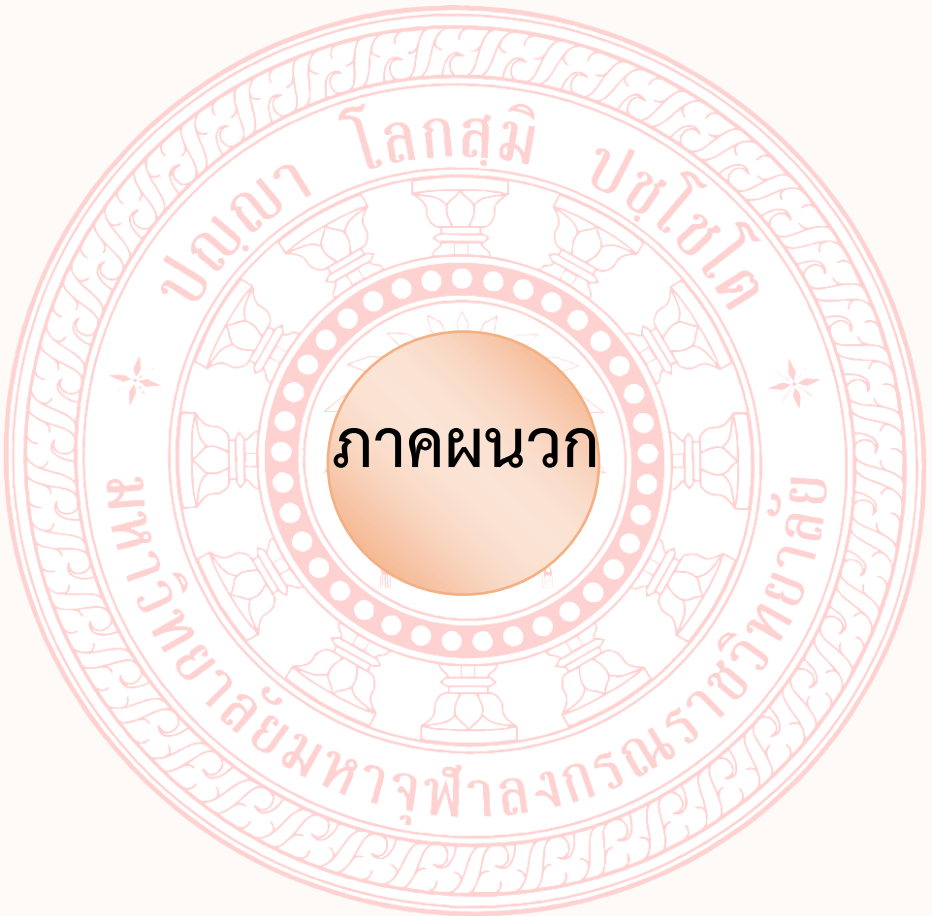


ความคิดเห็นเพิ่มเติม

ในความคิดเห็นของ ดร.วีรชาติ นิ่มอนงค์

การวิจัยที่ดี ต้องประกอบด้วย ๑) การเก็บข้อมูลที่ดี ๒) การจัดระเบียบข้อมูล และ ๓) การนำเสนอข้อมูล ทั้งสามองค์ประกอบต้องทำไปพร้อมกัน คือ ในขณะที่เก็บข้อมูลก็จัดระเบียบข้อมูลด้วยว่าจะวางไว้ที่ไหน ตรงไหนที่เชื่อมโยงกัน และในขณะเดียวกันก็นำเสนอข้อมูลตามรูปแบบทางสถาบันกำหนดด้วย







คำถามสำหรับสัมภาษณ์
โครงการการจัดการความรู้ (Knowledge Management)
เรื่อง
แนวทางการให้คำปรึกษา
เกี่ยวกับการเขียนวิทยานิพนธ์ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา”

๑. ปัญหาการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเขียนวิทยานิพนธ์นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา
 - การหาหัวข้อ/โจทย์วิจัย
 - การพัฒนาหัวข้อ/โจทย์วิจัย
 - การรวบรวมข้อมูล/การรวบรวมข้อมูลจากคัมภีร์ เช่น พระไตรปิฎก/อรรถกถา/ฎีกา/ข้อมูลภาคสนาม/การสัมภาษณ์เชิงลึก/การFocus Group
 - การวิเคราะห์ข้อมูล/ภาคสนาม/ข้อมูลเชิงปริมาณ/สถิติ
 - การเขียนวิทยานิพนธ์
 - การสรุปผลการวิจัย/อภิปรายผลการวิจัย
 - การเขียน Abstract
๒. แนวทางการแก้ไขปัญหา
 - การหาหัวข้อ/โจทย์วิจัย
 - การพัฒนาหัวข้อ/โจทย์วิจัย
 - การรวบรวมข้อมูล/การรวบรวมข้อมูลจากคัมภีร์ เช่น พระไตรปิฎก/อรรถกถา/ฎีกา/ข้อมูลภาคสนาม/การสัมภาษณ์เชิงลึก/การFocus Group
 - การวิเคราะห์ข้อมูล/ภาคสนาม/ข้อมูลเชิงปริมาณ/สถิติ
 - การเขียนวิทยานิพนธ์
 - การสรุปผลการวิจัย/อภิปรายผลการวิจัย
 - การเขียน Abstract
๓. ความคิดเห็นเพิ่มเติม (ถ้ามี)



รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ข้อมูลเชิงลึก

๑. พระศรีคัมภีรญาณ, ศ. ดร.
๒. พระสุธีธรรมานวัตร, ผศ. ดร.
๓. พระมหาสมบุญ วุฑฒิกโร, ดร.
๔. พระมหาดนัยพัชร คมภิรปญโญ, ดร.
๕. พระมหาทวิ มหาปญโญ, ดร.
๖. พระมหาพรชัย สิริวโร, ดร.
๗. ผศ.ดร. แม่ชีกฤษณา รักษาโฉม
๘. ผศ. ดร. ประพันธ์ ศุภษร
๙. รศ.ดร. สมธิพิล เนตรนิมิตร
๑๐. พระมหากฤษณะ ตรุโณ, ผศ. ดร.
๑๑. ดร. อำนาจ บัวศิริ
๑๒. ศ. ดร. วัชระ งามจิตรเจริญ
๑๓. ดร. บุญเลิศ โอฐสุ
๑๔. ดร. วีระชาติ นิ่มอนงค์
๑๕. ผศ. ดร. วุฒินันท์ กันทะเตียน
๑๖. รศ. ดร. ประเวศ อินทองปาน
๑๗. ดร. แสง นิลนามะ